АГРОПРОФІ

№ 17-18 [296] ■ 8 травня, 2015 | український тижневик ділової інформації | www.agroprofi.com.ua

ПЕРЕДПЛАТА-2015

Шановні читачі! Розпочалась передплата-2015! Передплачуйте газету «АГРОПРОФІ» на 2015-й рік у будь-якому поштовому відділенні за каталогом або через Редакцію за тел. (044) 227-93-55. Передплата на газету триває протягом всього року. ЧИТАЙТЕ НАС — БУДЬТЕ У КОЛІ АГРОПРОФІ!

Наш індекс: **98990**

АКТУАЛЬНО

МІНІНФРАСТРУКТУРИ РОЗВИВАТИМЕ ЕКСПОРТНУ ЛОГІСТИКУ АПК

Наприкінці квітня 2015 року міністр інфраструктури України Андрій Пивоварський обговорив із експертами, яку роль розбудова інфраструктури відіграє у реформуванні сільського господарства України і реалізації планів зі збільшення експорту аграрної продукції.

2

ГАЛУЗЕВІ РИНКИ

ЗЕРНО І ЛОГІСТИКА ПРИЧОРНОМОР'Я

Наприкінці квітня у Києві пройшла XII Міжнародна конференція «Зерно Причорномор'я». Організатори — аналітичне агентство «УкрАгроКонсалт» — сфокусували увагу на темах конкурентоспроможності Чорноморського регіону в умовах рекордного світового виробництва зернових та олійних культур, ключових факторах виробництва зерна в регіоні.

13

Погода сприяє аграріям

ЗА СЛОВАМИ начальника відділу агрометеорології Гідрометцентру України Тетяни Адаменко, практично на всій території України склалися напрочуд сприятливі погодні умови як для вегетації озимих, так і для проростання ранніх ярих культур, інформує ІК «ПроАгро».

«Перші травневі дощі вже пройшли практично в усіх регіонах, через що ми сьогодні констатуємо оптимальне зволоження під усіма засіяними культурами. Нестача вологи відзначається лише в окремих районах на півночі Чернігівської та в Херсонській області, але нові опади, які очікуються наступного тижня, сподіватимемося, його заповнять. При цьому дощі будуть не обложними, а короткочасними, що, з одного боку, дозволить уникнути перезволоження, але з іншого, в умовах середньодобової температури на рівні +10-12°С і високої відносної вологості повітря, не дасть просохнути грунтові занадто швидко», — зазначила метеоролог. Вона підкреслила, що нинішня весна як ніколи сприяє аграріям. Єдиною неприємністю стали надмірні квітневі дощі в південних областях, які ускладнили вихід техніки в поле і не дали в повному обсязі виконати сівбу ярого ячменю. Наче в якості компенсації, погода створює зараз ідеальні умови для сівби кукурудзи — ґрунт добре зволожений, а з другої половини травня прийде справжнє тепло, необхідне для проростання зерна і розвитку сходів.

Знижено прогнози щодо експорту

МІЖВІДОМЧА робоча група при Мінекономрозвитку знизила у квітні 2015 року прогноз експорту зернових із України в 2014/15 МР на 1,4% — до 36,76 млн тонн, повідомляє УНІАН.

Згідно з підготовленим балансом, експорт пшениці з України поточного МР може скласти 11,6 млн т, ячменю — 4,4 млн т, кукурудзи — 20 млн т. Такі обсяги експорту розраховані виходячи з оцінки врожаю зернових 2014 року у 63,8 млн т.

Станом на 17 квітня ц.р. з початку поточного МР експортовано з України 27,7 млн т зернових. Зокрема експорт пшениці склав 9,8 млн т, кукурудзи — 13,4 млн т, ячменю — 4,3 млн т, інших зернових — 0,2 млн т.

При створенні колажу використано матеріали спеціального проекту Інформаційного спротиву та Центру політичного консалтингу до Дня пам'яті та примирення і Дня Перемоги, homopoliticus.org

Вікопомна весна сорок п'ятого

У ТРАВНЕВИЙ час весняного буйноцвіття прийшла до нас сімдесята річниця Свята Перемоги. 70 років тому день так само був теплий і сонячний, так само цвіли сади і гули довкола цвіту бджоли. Втім, цей день був би прекрасним за будь-якої погоди — адже це був перший день миру. І значить смерть та горе назавжди залишалися в минулому. І хоч іще подекуди лунали постріли (останні бої в Європі закінчилися 20 травня), настав такий довгожданий мир. Це пізніше, через двадцять років, стали робити головний акцент на перемозі, а тоді головним був мир.

Ми завжди пам'ятаємо, що 9 Травня — це особливе для нашого народу свято — іншого такого великого, настільки вистражданого, у нас, мабуть, не знайти. Для тих, хто живе нині, подвиг військового покоління — це абсолютний еталон служіння ідеалам свободи, справедливості та добра — це суміш печалі й радості для всіх, пов'язана зі спогадами буремних років війни, з весною, народженням та розквітом нового життя. Цей день — символ нашої сили і нашої вразливості, нашої перемоги і нашої смертності, нашої гордості і нашого болю. Великий наш народ вистояв в найстрашнішій з усіх війн, але він там же втратив життя мільйонів своїх громадян. Мільйонів улюблених дітей, дружин, чоловіків, мільйонів люблячих татусів, мам, бабусь і дідусів, сестер і братів. І до цих пір ще наша країна відчуває важкі демографічні наслідки тих страшних років.

Ціна перемоги — це мільйони загиблих, навіки зламані людські долі, невгамовний біль та горе учасників воєнних подій. З чоловіків 1922-1923 років народження в горнилі війни живими залишилось лише три відсотки. Майже вісім мільйонів кращих синів і дочок України полягли на полях бою, загинули від тяжких ран у повоєнні роки. Понад два мільйони було вивезено на рабську працю до Німеччини. Осколки тієї епохи все ще летять і ранять нас, а сама війна назавжди залишиться незагойною раною, жахливим шрамом нашої пам'яті. Ми завжди пам'ятатимемо про те, як довгі 1225 днів і ночей Україна була окупована нацистськими вандалами. Окупована, але не зломлена. Загарбана, але не поставлена на коліна.

Читайте на стор. 5, 7-12

ФОНДОВІ ІНДЕКСИ

Індекс станом	Останнє значення 07.05.2015	Зміна за тиждень	Зміна з початку року
UX-індекс (UA)	1070,27	-0,7%	3,6%
РТС (RU)	1049,64	2,0%	32,7%
WIG 20 (PL)	2518,09	0,1%	8,7%
WIG Ukraine (PL)	297,16	3,1%	21,7%
DAX* (DE)	11350,15	-0,7%	15,8%
S&P 500* (US)	2080,15	-1,3%	1,0%

* – за попередню торгівельну сесію.

За даними «EAVEX CAPITAL»

РИНОК І ЦІНИ

ВНУТРІШНІ ЗАКУПІВЕЛЬНІ ЦІНИ

Закупівельні ціни на зернові та олійні культури, встановлені на зерноприймальних потужностях провідних вітчизняних агропідприємств.

6

ДИВОСВІТ

ШНОБЕЛЕВСЬКІ ЛАУРЕАТИ

Ми вже писали про Шнобелівську премію (див. «Агропрофі» №15-16 від 17 квітня 2015 року). Премія є пародією на престижну міжнародну нагороду — Нобелівську премію. Щорічно від 1991 року десять шнобелівок вручаються напередодні вручення Нобелівських премій.

16

НОВИНИ • СТИСЛО

Пропозиції від «Укроліяпрому» до аграрної стратегії

Асоціація «Укроліяпром» на своєму сайті опублікувала пропозиції до Стратегії розвитку сільського господарства та сільських територій в Україні на 2015-2020 рр.

Зокрема, Асоціація пропонує: скасувати декларування оптово-відпускних цін на соціально значиму продукцію, а також внести зміни до Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» і виключити з переліку об'єктів державного цінового регулювання олію соняшникову, що поставляється, головним чином, на експорт, і на яку жодного разу вітчизняним урядом не встановлювалися інтервенційні ціни.

Замість декларування відпускних цін підприємств, зокрема на олію соняшникову, доцільно було б ввести адресні дотації для соціально незахищених верств населення, йдеться у повідомленні.

Крім того, у пропозиціях Асоціація наполягає на введенні вивізних (експортних) мит на насіння ріпаку та сої. На думку авторів пропозицій, це забезпечить максимальну переробку даної сільськогосподарської сировини на вітчизняних підприємствах, дозволить перейти від експорту сировини до експорту продукції з високою доданою вартістю (олії ріпакової і соєвої, які користуються попитом на світовому ринку, особливо в країнах ЄС), збільшити виробництво шроту для забезпечення потреб вітчизняних галузей птахівництва і тваринництва. Крім того, в Україні буде створено додаткові робочі місця, а також зростуть надходження до державного бюджету.

Щодо відходів олійно-жирових підприємств в Асоціації пропонують передбачити імплементацію Директиви Європейського Парламенту та Ради про відходи 2008/98/ЄС від 19 листопада 2008 р. При цьому законодавство України у сфері поводження з відходами вимагає істотної модифікації. Гармонізація даного законодавства виключить можливість відносити до відходів цінні побічні продукти, утворені в процесі виробництва, і використовувати їх як вторинну сировину для виробництва іншої готової продукції.

Мінінфраструктури розвиватиме експортну логістику АПК

ПІД ЧАС панелі «Аграрна політика і реформи» на Міжнародній конференції в підтримку України наприкінці квітня 2015 року міністр інфраструктури України **Андрій Пивоварський** обговорив із експертами, яку роль розбудова інфраструктури відіграє у реформуванні сільського господарства України і реалізації планів зі збільшення експорту аграрної продукції. Про це повідомляє офіційний сайт Адміністрації морських портів України.

Учасники дискусії погодилися, що аграрний сектор не можна розглядати окремо від логістики та розвитку інфраструктури. «Успішно конкурувати в експорті аграрної продукції з розвинутими державами Україна зможе лише у випадку комплексного підходу до розбудови цих суміжних галузей», – заявив директор відділу кредитних операцій у сусідніх країнах Європейського Інвестиційного Банку Хайнц Олберс.

Міністр інфраструктури Андрій Пивоварський зазначив, що аби інфраструктура встигала за збільшенням обсягів експорту, Міністерство працює над низкою проектів у залізничній, портовій, річковій та дорожній сферах. Вони стосуються оновлення та модернізації залізничного рухомого складу, розвитку залізничної інфраструктури в припортових зонах та інфраструктури в самих портах. А також комплексної реформи дорожнього господарства. Крім цього відомство має за мету відновити річки в якості транспортних артерій країни.

«Цього року ми плануємо збільшити обсяг вантажів, перевезених внутрішніми водними шляхами. Запровадження цілорічної навігації на Дніпрі та днопоглиблення дозволять збільшити потенціал річок у рази. Це, в свою чергу, суттєво розширить логістичні можливості для аграрної продукції в Україні і, що важливо, зменшить навантаження на дороги, оскільки вантажний транспорт – одна з ключових причин їх руйнування»,– відзначив Андрій Пивоварський.

Також під час обговорення міністр наголосив на необхідності впровадження автоматичного контролю ваги вантажів на дорогах та розповів про запуск першого пілотного проекту будівництва концесійної дороги в Україні.

Інтерв'ю міністра Мінінфраструктури Андрія Пивоварського тижневику «Агропрофі» щодо розвитку зернової логістики в Україні читайте у наступному номері нашого видання.

Довідково. Міжнародна конференція на підтримку України відбулася в Києві 28 квітня. Представники уряду, міжнародного співтовариства та ділових кіл обговорили подальші кроки в реформуванні економіки, в тому числі агропромислового і енергетичного сектору, у боротьбі з корупцією. Також в ході конференції були представлені ініціативи з відбудови та відновлення територій, що постраждали від російської агресії, та вирішення проблем внутрішньо переміщених осіб.

Скільки коштує оренда землі в Україні

НА ОФІЦІЙНОМУ сайті Державної служби України з питань геодезії, картографії і кадастру від 27 квітня 2015 року розміщено інформацію про середню вартість оренди сільськогосподарських земель в Україні у розрізі регіонів. Інформацію щодо АР Крим та м.Севастополь надано станом на 01.01.2015 року.

Так, середня вартість оренди землі в Україні на квітень 2015 року складає 727,6 грн/га на рік. Найвищі ставки в Полтавській області, де орендувати один гектар землі сільськогосподарського призначення можна в середньому за 1327 гривень на рік. Також в ТОП-3 регіонів з найдорожчою сільгоспземлею в оренді – Черкаська (1121,7 грн/рік) та Рівненська (1068,8 грн/рік) області.

Найдешевше можна орендувати землю на Закарпатті – середній орендний платіж складає в цьому регіоні 296,6 грн/га. На другому місці з кінця за вартістю оренди – АР Крим (за винятком Севастополя) – 388,6 грн/га. В Донецькій області середня вартість оренди складає 515,4 грн/га.

Загалом ставки оренди в Україні можуть відрізнятися в залежності від регіону в 4,5 разу, або на 1000 гривень на кожному гектарі.

На сьогодні в Україні укладено майже 4,8 млн договорів оренди земельних паїв загальною площею понад 17 млн гектарів. У грошовому еквіваленті річна орендна плата по цих угодах складає майже 12,5 млрд гривень.

Оперативна інформація щодо середнього розміру орендної плати в Україні

Адміністративно-територіальна одиниця	Укладено договорів оренди земельної частки (паю)	Площа земель, переданих в оренду за договорами, тис. га	Плата за оренду земельних часток (паїв) в грошовому еквіваленті на один рік, тис. грн	Плата за 1 га на рік, грн
АР Крим	138383	623,7	242355,6	388,6
Вінницька	422530	1028,4	697847,6	678,6
Волинська	92078	194,9	138572,8	711,2
Дніпропетровська	224263	1267,5	946307,9	746,6
Донецька	177265	970,5	500143,2	515,4
Житомирська	173087	485,4	310925,7	640,6
Закарпатська	9042	13,2	3923,1	296,6
Запорізька	172116	1168,1	667497,2	571,4
Івано-Франківська	122472	94,7	64095,7	676,8
Київська	203066	570,0	368131,7	645,8
Кіровоградська	212933	1052,5	934813,8	888,2
Луганська	126097	752,9	409165,0	543,5
Львівська	157298	238,3	154900,7	650,0
Миколаївська	147388	859,9	514164,0	597,9
Одеська	249227	1069,5	683304,8	638,9
Полтавська	299625	1100,5	1460868,1	1327,0
Рівненська	99071	231,5	247467,4	1068,8
Сумська	206482	696,6	548871,3	787,9
Тернопільська	261822	477,9	260977,0	546,1
Харківська	192649	1038,2	899052,1	866,0
Херсонська	134168	804,2	443805,3	551,9
Хмельницька	325265	729,6	532054,5	729,2
Черкаська	296714	789,1	885162,9	1121,7
Чернівецька	94079	114,1	99084,6	868,4
Чернігівська	244246	796,1	476422,1	598,4
м.Севастополь	484	0,8	772,0	965,0
м.Київ	0	0,0	0,0	0,0
Україна	**4781850**	**17168,0**	**12490686,1**	**727,6**

ПЕРЕДПЛАТА

**Шановні читачі!
Передплатіть газету «АГРОПРОФІ» на 2015-й рік у будь-якому поштовому відділенні або через Редакцію.
ЧИТАЙТЕ НАС І БУДЬТЕ ЗАМОЖНИМИ!**

Наш індекс: **98990**

АГРОПРОФІ
український тижневик ділової інформації

СПІВЗАСНОВНИКИ ГАЗЕТИ:
ТОВ сільськогосподарське підприємство «НІБУЛОН»;
ТОВ «ДНІПРО-АЛЬФА-ПЛЮС»;
ТОВ «АГРОМЕДІА-ПРО».

Свідоцтво про державну реєстрацію ЗМІ
КВ 12931-1815ПР від 31.07.2007 р.

Передплатний індекс 98990.

ВИДАВЕЦЬ-РЕДАКЦІЯ:
ТОВ «АГРОМЕДІА-ПРО».

Офіс: м.Київ, вул.С.Петлюри (Комінтерну), 28, оф.612.
Для листів: 01135, Київ-135, а/с 79.
Тел. (044) 227-9355, тел./факс 235-7324.
Електронна пошта: info@agroprofi.com.ua,
Інтернет-сторінка: www.agroprofi.com.ua

Директор, головний редактор Тетяна Шелкопляс.
Заступник директора, випусковий редактор Павло Мороз.
Редактор інформаційно-аналітичного відділу Олесь Євтєєв.
Дизайн та верстка Олексій Шелкопляс, ФОП.

Газета виходить по п'ятницях.
Наклад – 5 000 екз. Ціна договірна.

Друк: ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»
Адреса друкарні: 04073, м.Київ, вул.Марка Вовчка, 12/14.
Тел. (044) 581-6815. www.mega-poligraf.kiev.ua

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. Редакція залишає за собою право скорочувати авторські матеріали та вносити в них правки. Рукописи не рецензуються та не повертаються. Листування з читачами ведеться лише на сторінках газети. Відповідальність за достовірність опублікованої в газеті інформації несуть автори та рекламодавці. При використанні матеріалів посилання на газету обов'язкове.

© ТОВ «АГРОМЕДІА-ПРО», 2007-2015

ІНВЕСТИЦІЇ&КОМПАНІЇ

KSG Agro

АГРОХОЛДИНГ KSG Agro за підсумками 2014 року наростив чистий збиток на 38% порівнянно 2013 р. – до $39,47 млн. Як повідомляє «Інтерфакс-Україна», згідно фінансової звітності холдингу, втрати на курсових різницях оцінюються в $30,44 млн, сукупний річний збиток з їх урахуванням склав близько $69,9 млн.

Виручка компанії за минулий рік склала $26,3 млн, що на 54,8% менше, ніж роком раніше, переважно через менший обсяг врожаю і зменшення продажів, а також зниження цін.

При цьому в структурі виручки KSG Agro за минулий рік частка зернового сегменту скоротилася до 57% з 74% 2013 року, переробного – до 5% з 12%, а свинарського – зросла з 4% до 27%.

Минулого року холдинг зібрав урожай в 2,5 рази менше, ніж 2013 року: 72,4 тис. т проти 184,7 тис. т. У тому числі було зібрано 34,1 тис. т пшениці, 9,4 тис. т ячменю, 7,9 тис. т ріпаку, 18,3 тис. т соняшнику, 2,7 тис. т кукурудзи.

Валовий прибуток KSG Agro скоротився на 31,1% – до $3,4 млн, тоді як операційний виріс в 6,6 рази – до $2,87 млн. Показник EBITDA збільшився на 8,4% порівняно з 2013 р., склавши $10,04 млн.

У своєму звіті компанія також вказала, що веде переговори з кількома потенційними покупцями про продаж частини своїх агрогосподарств.

Вертикально інтегрований холдинг KSG Agro займається виробництвом, зберіганням, переробкою і продажем зернових і олійних культур, а також свинарством. Наразі земельний банк компанії складає близько 65 тис. га в Україні.

У вересні минулого року KSG Agro представила інвесторам нову стратегію розвитку, згідно з якою вона скоротить земельний банк за рахунок відмови від кримських активів (28 тис. га з 94 тис. га на той момент) і зосередиться на найбільш прибуткових і перспективних проектах, в числі яких промислове свинарство, виробництво твердого біопалива, борошномельне й круп'яне виробництво.

За підсумками 2013 агрохолдинг збільшив консолідовану виручку на 56,3% – до $58,184. У той же час, його чистий збиток склав $28,6 млн.

Миронівський хлібопродукт

ЧИСТИЙ збиток МНР SA, холдингової компанії великої української агропромислової групи «Миронівський хлібопродукт» (МХП), 2014 року склав $412 млн. Проти чистого прибутку у $162 млн у 2013 р. Про це інформує «Інтерфакс-Україна».

Як повідомляється у звіті компанії, оприлюдненому на сайті Лондонської біржі в середу, її виручка за минулий рік скоротилася на 8% – до $1,379 млрд. Валовий прибуток МХП виріс на 55% – до $501 млн з $324 млн 2013 року, операційний – на 69%, до $460 млн з $277 млн. EBITDA компанії 2014 року зросла на 42% – до $555 млн., маржа EBITDA – до 40% з 26%.

За четвертий квартал 2014 року чистий збиток компанії склав $110 млн проти чистого прибутку $12 млн за аналогічний період минулого року. Виручка компанії в четвертому кварталі знизилася на 17%, до $345 млн, при цьому валовий прибуток збільшився на 53%, до $84 млн., операційний – в 2,3 рази, до $79 млн, EBITDA – на 38%, до $102 млн.

За словами голови правління МХП Юрія Косюка, які наведені у звіті, незважаючи на значну девальвацію гривні протягом 2014 (з 7,99 до 15,77 грн/$1), МХП зміг показати сильні операційні результати. Серед проблем, з якими довелося зіткнутися холдингу, заборона на поставки м'яса птиці в Митний Союз і призупинення птахофабрики «Шахтарська» в Донецькій області.

Успішна диверсифікація експорту дозволила компанії звести до мінімуму вплив заборони на поставки до Митного Союзу: зростання експорту 2014 року склало 15% по відношенню до 2013 року. Втрати поставок інкубаційних яєць з птахофабрики в Донецькій області компенсовані імпортом з авторитетних племінних господарств, зараз компанія працює над можливістю в поточному році розпочати власне виробництво інкубаційних яєць.

«Миронівський хлібопродукт» 2014 року наростив продажі м'яса птиці на 18% порівняно з 2013 роком – до 525,46 тис. т. У 2014 р агрохолдинг зібрав урожай зернових і олійних культур в обсязі близько 2,03 млн тонн, що на 2% більше, ніж 2013 року.

Вімм-Білль-Данн Україна

ПАТ «Вімм-Білль-Данн Україна», один з найбільших виробників молочної продукції в Україні, 2014 року отримало 122,7 млн грн, що на 39,9% менше, ніж 2013 року. Про це повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Відповідно до консолідованої фінансової звітності ПАТ в системі розкриття інформації Нацкомісії з цінних паперів та фондового ринку, його чистий дохід у минулому році зменшився на 1,7% – до 1,326 млрд. грн.

Валовий прибуток компанії за 2014 склав 343,5 млн грн, що на 4,3% менше показника 2013 року. Прибуток від операційної діяльності зріс на 8% – до 297,5 млн грн.

«Вімм-Білль-Данн Україна» створено 2006 року шляхом перейменування ВАТ «Київський міський молочний завод № 3».

Російська компанія «Вімм-Білль-Данн Продукти Харчування» придбала підприємство 2000 року. Згідно фінзвіту, ПАТ «Вімм-Білль-Данн Україна» за 2014 рік, «Вімм-Білль-Данн Продукти Харчування» належить 97,12% його акцій.

«Вімм-Білль-Данн Продукти Харчування» – один з провідних виробників молочної та сокової продукції в Росії. Компанія була створена 1992 року. До неї входить 36 виробничих підприємств у Росії та СНД, а також торгівельні філії в 26 містах. Власником ВАТ «Вімм-Білль-Данн Продукти Харчування» з лютого 2011 р. є PepsiCo, що оцінила її в $5,8 млрд.

Мрія Агрохолдинг

СИТУАЦІЯ в агрохолдингу «Мрія» стабілізувалася, активно почався сезон весняно-польових робіт, які ведуться в наступних кластерах: Борщів, Галичина, Заставна, Збараж, Козова, Перемишляни, Підгайці, Центр і Південний. Про це повідомляється на сайті компанії.

Зараз вже посіяно більше 55% від планових обсягів гречки, 20% соняшнику та 10% кукурудзи, а також посаджено 30% від запланованих обсягів картоплі. Першочерговою в компанії назвали задачу успішно завершити посівну. У цьому році основними ярими культурами залишаться кукурудза і соя, збільшаться посіви соняшнику.

Серед об'єктів інфраструктури, які перебувають у власності компанії – 8 елеваторів, 5 зерносховищ загальною потужністю зберігання 615 тис. т, 2 крохмальних, 1 насіннєвий заводи. Процес передачі активів триває. Усі активи, які контролює «Мрія Агрохолдинг», працюватимуть, запевняють у компанії.

Днями компанія успішно завершила переговори з лізинговими компаніями про повернення техніки. Найближчим часом «Мрія» відновить роботу більшої частини технічного парку і зможе самостійно планувати і проводити всі агротехнічні процеси. Крім того, в компанії найважливішими пріоритетами назвали стабілізацію земельного банку, в який на сьогоднішній день входить 220 тис. га, з них під аудитом – 40 тис. га. Компанія робить все, щоб повернути контроль над земельними активами. «На всіх землях, оброблюваних агрохолдингом, планується посівна кампанія, всі паї в обов'язковому порядку будуть виплачені, аналогічно, буде виконаний соціальний бюджет, який цього року становить 100 грн. на кожен гектар», – зазначається в повідомленні.

Компанія вже зараз набирає нових співробітників. Зараз у «Мрії» відкрито понад 300 вакансій.

У прес-релізі також зазначено, що гострою проблемою для регіону залишається питання роботи цукрових заводів, які поки не належать і не контролюються «Мрією». Вони перебувають під контролем холдингу «Т-Цукор». Відзначається, що «Мрія Агрохолдинг», як і інші фермери регіону, стали заручниками цієї ситуації. При цьому компанія готова підтримати регіон у відновленні цукрової галузі і шукає контакти з власниками заводів. Якщо заводи не будуть працювати, «Мрії» доведеться оперативно вносити зміни в сівозміну і відмовлятися від посіву цукрових буряків.

Багато проблем є наслідком дій колишнього менеджменту, підкреслюється в повідомленні. У кожному конкретному випадку «Мрія» проводить розслідування і, при необхідності, передає інформацію до правоохоронних органів. Нове керівництво і кредитори роблять все можливе, щоб повернути холдингу всі активи, відновити йому репутацію передової, прозорої і високопрофесійної агрокомпанії.

• Партнер рубрики «Цінні папери та фондовий ринок» – Інвестиційна компанія «ІВЕКС КАПІТАЛ» • www.EAVEX.com.ua •

ЦІННІ ПАПЕРИ ₴ Вартість акцій публічних компаній АПК України станом на 07 травня 2015 року

Компанія	Біржа	Код ЦП	Валюта	Ціна купівлі	Ціна продажу	Остання ціна	Ринкова капіталізація, млн	Ринкова капіталізація, млн $	Зміна за тиждень	Зміна з початку року	Зміна за день
Миронівський хлібопродукт	Лондон	MHPC LI	USD	11,50	11,70	11,70	1236	1236	1,7%	27,2%	1,7%
Кернел Холдинг	Варшава	KER PW	PLN	35,33	35,45	35,40	2821	784	1,6%	24,4%	0,4%
Астарта Холдинг	Варшава	AST PW	PLN	26,08	26,25	26,08	652	181	8,2%	30,4%	0,1%
Avangardco	Лондон	AVGR LI	USD	2,50	2,70	2,50	160	160	0,0%	22,0%	0,0%
Ovostar Union	Варшава	OVO PW	PLN	75,50	76,69	75,50	453	126	1,3%	4,9%	1,3%
Індустріальна молочна компанія	Варшава	IMC PW	PLN	5,05	5,10	5,10	160	44	-1,7%	-10,1%	0,0%
Мрія Агро	Франкфурт	MAYA GR	EUR	0,07	0,20	0,20	21	24	17,6%	-64,4%	227,9%
Мілкіленд	Варшава	MLK PW	PLN	2,39	2,45	2,40	75	21	-11,1%	62,2%	-6,3%
Агротон	Варшава	AGT PW	PLN	1,06	1,07	1,05	23	6	-4,5%	-14,6%	-3,7%
Агроліга	Варшава	AGL PW	PLN	8,25	8,55	8,50	13	4	0,0%	-5,6%	2,4%
KSG Agro	Варшава	KSG PW	PLN	0,80	0,82	0,80	12	3	1,3%	-28,6%	-2,4%
Укрпродукт	Лондон	UKR LN	GBP	4,51	6,00	5,23	2	3	0,0%	-30,3%	0,0%

За даними «ІВЕКС КАПІТАЛ»

Будні лабораторії — за нібулонівським стандартом

ПОКАЗОВО, що всі новозбудовані об'єкти ТОВ СП «НІБУЛОН» позитивно оцінені в ході державної екологічної експертизи, впливи на довкілля оцінені як екологічно допустимі. Тісний взаємозв'язок між характером масштабної, широко розгалуженої системи виробництва, транспортування та зберігання сільгосппродукції і необхідністю ефективного використання та відтворення природних ресурсів передбачає реалізацію на підприємстві комплексу природоохоронних заходів. Він включає в себе як застосування сучасних екологічно безпечних технологій, так і систему екологічного контролю.

У цьому ланцюзі важливою ланкою є робота хіміко-технологічної лабораторії компанії, до функцій якої входить моніторинг довкілля в межах діяльності компанії та контроль продукції з огляду безпеки її споживання. Цей підрозділ підприємства, в якому працюють п'ять фахівців, досліджує стан води підземної, питної, стічної, поверхневої, атмосферного повітря, ґрунтів, проводить випробування нафтопродуктів на відповідність їх встановленим нормативам тощо. А також великої уваги компанія приділяє контролю за якістю ковбасних виробів, які випускає м'ясопереробний цех філії «Бистрицька» на Житомирщині, відповідно до затверджених нормативів. Крім високої фахової підготовки, працівникам ХТЛ допомагає в досягненні ефективності моніторингу взаємодія з відділом охорони навколишнього середовища, виробничим відділом, судноплавною компанією «НІБУЛОНу».

Підвищена увага — до водного середовища

НАВІТЬ прості цифрові порівняння показують підвищення уваги держави та керівництва підприємства до безпеки питної води, без якої — нікуди. Якщо з 2011-го по 2013-й щороку було проведено відповідно 135, 209 і 182 проби, то 2014-го цей показник зріс до 288. Більше того, при цьому збільшилась загальна кількість показників, які визначаються у підземній питній воді (2007 року їх було 19, 2010-го — 22, а 2014-го — вже 28).

І це не просто статистика для звітності. Заходи, проведені на основі аналізу проб, дозволили значно поліпшити якість питної води, що використовується на підприємстві. Результати вимірювань, проведених фахівцями хіміко-технологічної лабораторії, показали, що вода з 35 свердловин та 4 міських водопроводів не відповідає нормативам за одним-двома, а то й більше показниками. Практичним кроком до вирішення проблеми було встановлення на підприємствах компанії 14 установок водопідготовки там, де якість води виявилася найгіршою, таке ж обладнання встановили на 4 водопроводах. Результат виявився досить переконливим: за всіма показниками ефективність очищення на цих установках склала 95-99%.

Особливої уваги потребує якість питної води на суднах «НІБУЛОНу» — як гарантія безпеки для здоров'я працівників власної судноплавної компанії. Минулого року спеціалісти відібрали 34 проби в питних цистернах і водопровідних системах діючих буксирів. У результаті чого на деяких суднах промили і продезінфікували цистерни, а постачальнику води, КП «Очаківводоканал», виставлено претензію щодо якості води.

Надійність у всьому — цей принцип компанії діє і в системі контролю якості води на новозбудованих суднах. Наприклад, при здачі в експлуатацію буксира «NIBULON-6» готували дезрозчини та контролювали готовність цистерн працівники ХТЛ, а потім вже підключилася СЕС для проведення контрольних вимірів та видачі Суднового санітарного свідоцтва на право плавання (при цьому треба врахувати ще й економію коштів підприємства).

ТОВ СП «НІБУЛОН», маючи розвинену мережу підприємств у багатьох регіонах України, здійснює великий обсяг роботи по очищенню дощових стічних та господарсько-побутових вод. За результатами вимірювань (2014 року взято 278 проб) визначається ефективність роботи очисних споруд, плануються і здійснюються відповідні заходи. На всіх річкових терміналах перед скиданням у водойми зворотні води проходять очищення через очисні споруди.

Не обійшли увагою фахівці лабораторії і питання, які саме пральні порошки доцільніше застосовувати, щоб зменшити вміст фосфатів. Для цього провели дослідження 6 видів миючих засобів різних виробників. У результаті, філіям «НІБУЛОНу» рекомендовано застосовувати безфосфатні порошки вітчизняного виробництва. Результати досліджень хіміко-технологічної лабораторії стають підґрунтям для розробки екологічних програм підприємства.

Захист атмосферного повітря від забруднення

СТВОРЮЮЧИ інфраструктуру, будуючи нові підприємства, компанія «НІБУЛОН» вже на рівні проектів закладає сучасні технології захисту довкілля, у тому числі й атмосферного повітря. Зокрема, це стосується закритої технології транспортування зернових вантажів, встановлення мереж аспірації забрудненого повітря, застосування пиловловлюючого обладнання світового рівня, озеленення територій і, що дуже важливо, — збільшення обсягів перевезень вантажів водними, найбільш екологічними шляхами.

Досить важливий у цій політиці підприємства контрольний сегмент, робота хіміко-технологічної лабораторії. Вона контролює виконання умов дозволів на викиди, відповідність встановленим нормативам обсягів викидів забруднюючих речовин із стаціонарних джерел, зокрема, газоочисних установок. Фахівці лабораторії у тісній співпраці з фахівцями відділу охорони навколишнього середовища 2014 року провели контроль роботи 56 аспіраційних мереж, виміряли параметри пилоповітряної суміші, повний, динамічний та статичний тиски, швидкість та витрати повітря. Зрозуміло, у разі відхилення від норм, застосовувалися необхідні заходи — зачищалися від пилу повітропроводи та пилоочисне обладнання, зміцнювалася герметизація, усувалися пошкодження плівки вибухорозрядників тощо.

Крім того, на підставі вимірювань ХТЛ було проведено іспити рукавних фільтрів із матеріалу вітчизняного виробництва, за результатом яких для пошиття фільтрів підібрано вітчизняний матеріал такої щільності, що дозволило зберегти ефективність очистки на рівні фільтрів іноземного виробництва. Шумозахисні та пилозахисні заходи проведені на філіях «Смотрич», «Новоодеська», «Хмільник» та ТОВ «АК «Врадіївський».

Захист ґрунтів

У РОБОТІ хіміко-технологічної лабораторії лозунг «Земля — наше багатство» має цілком реальний зміст. Дослідження ґрунтів за показниками родючості, постійний моніторинг оброблюваних площ дозволяє поповнювати, балансувати вміст у ґрунті азоту, фосфору, калію. Результати вимірювань ХТЛ надходять до виробничого відділу компанії, а його фахівці вже визначають необхідну для закупівлі кількість мінеральних добрив.

Тільки 2014 року для дослідження стану ґрунтів нібулонівська лабораторія дослідила 148 проб. А в перспективі, у разі зняття мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення, результати досліджень ХТЛ можуть бути базовими при встановленні відповідальності за зниження родючості ґрунтів.

Випробування нафтопродуктів

СПІВРОБІТНИЦТВО хіміко-технологічної лабораторії із судноплавною компанією ТОВ СП «НІБУЛОН» та автотранспортною службою полягає і в дослідженнях нафтопродуктів (моторні оливи, дизельне пальне). 2014-го ХТЛ дослідила 54 проби.

Дуже важливий своєчасний аналіз працюючої оливи, адже без цього в ході експлуатації двигунів можуть бути небезпечні наслідки, які негативно впливають як на роботу двигуна, так і на екологію (коагулюють забруднення, утворюється осад, забиваються мастилопроводи і фільтри). І працівники лабораторії ефективно здійснюють контроль.

Підвищення якості ковбасних виробів

ІЗ КОЖНИМ роком все більш впізнаваною стає нібулонівська торгова марка «Бистрицькі ковбаси». Виробництво ковбас у с. Бистрик Ружинського району на Житомирщині — теж сфера діяльності ХТЛ. Доатестація по аналізу ковбасних виробів на відповідність нормативним вимогам відбулася у жовтні 2014 року. З того часу по січень 2015-го лабораторія проаналізувала 33 види виробів. Результати: всі показники приведені до вимог ДСТУ.

У всіх напрямках діяльності ТОВ СП «НІБУЛОН» демонструє європейський підхід до вирішення завдань свого розвитку. Цілком у руслі цієї політики й екологічна діяльність компанії, для її керівництва, усього персоналу цивілізоване ставлення до довкілля, усвідомлення необхідності виробляти лише якісну продукцію вже стали нормою.

Крім того, зважаючи на важливість проблем збереження довкілля, хіміко-технологічна лабораторія компанії має змогу надавати широкий спектр послуг із моніторингу навколишнього середовища іншим підприємствам та організаціям. Це — нібулонівський стандарт. Отже, й гарантія успіху на майбутнє.

За інф. прес-центру компанії «НІБУЛОН». Фото компанії «НІБУЛОН»

Вікопомна весна сорок п'ятого

Початок на стор. 1

ЦЬОГО РОКУ минає сімдесят років відтоді, як завершилася найкровопролитніша в історії людства війна, вогонь якої зачепив своїм смертоносним крилом майже всю земну кулю. Десятки мільйонів кращих представників багатьох народів і народностей ціною неймовірних зусиль захистили цивілізацію і прийдешні покоління від геноциду, не дали повернути колесо історії до часів рабства та інквізиторських жахів середньовіччя. А саме таку долю готував нам озброєний до зубів агресор, кований чобіт якого плюндрував і нашу рідну землю, несучи горе і біль українським родинам. Та йому не під силу було здолати високий дух волелюбного народу і непохитну віру захисників Вітчизни у перемогу над ненависним ворогом.

З перших днів війни пліч-о-пліч із бойовими побратимами інших національностей українські воїни, партизани та підпільники боролися з ненависним ворогом. У горнилі битви з фашизмом розкрилися найкращі риси захисників Батьківщини — звитяга, самопожертва та нечуваний героїзм. Біда України полягає ще й у тому, що з плином часу ми починаємо забувати історію Другої світової війни. Ідуть від нас ветерани, і ще трохи залишилося до того дня, коли свідків тих днів уже не буде з нами. Тому зараз дуже важливо це розуміти і цінувати час, у який ми живемо. Все далі від нас травень 1945-го, все менше свідків і учасників тих доленосних подій. От і виникла у політиканів спокуса приватизувати перемогу.

І що вищий у Росії градус ізоляціонізму і ворожості до світу, то менше згадується про вклад інших народів у перемогу над нацизмом. Вже багато десятиліть поспіль линуть байки про те, що мовляв війну виграв Радянський Союз, а решта так — статистами підробляли. Ніхто й не сперечається — найбільш значущі битви були на Східному фронті, і хребет коричневій чумі зламали саме під Сталінградом і Курськом. Проте якби не допомога усього цивілізованого світу радянським воїнам було би просто нічим відбити навалу — адже на початковому етапі війни ми втратили не лише 3,5 мільйона бійців і командирів, але й практично всю військову техніку. І якби не ленд-ліз, кувати крицю перемоги було би ні з чого.

В останні роки ревізія історії у Російській Федерації зайшла так далеко, що виявляється, війну виграли самі росіяни, а вклад решти народів СРСР незначний — мовляв, перемогли б і без них. Найбільш разючий приклад — історія встановлення прапора перемоги над Рейхстагом. Нині мало хто знає, що насправді знаменосців було троє: крім росіянина, рядового комсомольця Михайла Єгорова та грузина, молодшого сержанта Мелитона Кантарії був українець — сумчанин, лейтенант і комуніст Олекса Берест, якому було доручено очолити виконання бойової задачі. Проте 1947-го він був за доносом засуджений і тому швиденько вичищений з історії. Зараз вичистили б і грузина, та вже пізно. Щоправда, у травні 2005 року Олексію Прокоповичу Бересту було присвоєно звання Герой України (посмертно).

Автор фото: А.Б.Капустянський. Місце зйомки: Берлін, 1945 рік. Російський державний архів кінофотодокументів

Напередодні 65-х роковин Перемоги тодішній прем'єр Росії Володимир Путін заявив, що Росія перемогла б у Великій Вітчизняній війні, навіть якщо б Україна не входила до складу Радянського Союзу. За його словами, статистика часів Другої світової війни свідчить, що найбільших втрат — понад 70% — зазнала саме РРФСР.

Хоча насправді населення Української РСР 1940 року становило понад 41 млн осіб, а на 1 січня 1945-го залишилося всього 27 млн. Різниця становить 14 мільйонів! І нехай не всі вони загинули — частину було евакуйовано вглиб СРСР разом із українською промисловістю і вони залишилися там (разом із заводами, котрі, до речі, так і не були повернуті після війни) проте все одно в роки Другої світової війни Україна втратила понад 10 млн населення, в той час як за прийнятими в Росії офіційними даними, загальні демографічні втрати всього СРСР у Другій світовій склали 26,6 мільйонів.

Сьогодні ми відчуваємо, що не всі рани війни загоєні: минулий конфлікт став фантомним болем. Ми також бачимо, що ідеології, які стали причиною війни, не відійшли в минуле, а пам'ять про загиблих і постраждалих використовується для конструювання нових агресивних ідеологій. Перемога над злом, до якої причетна ціла світова спільнота, експлуатується для побудови неорадянського міфу, котрий породжує нову війну, а український народ стає її новою жертвою.

Та для нас День Перемоги назавжди залишиться символом героїчного минулого, величі духу і братства народів. Стійкість, мужність і самовідданість старшого покоління на полях битв і на трудовому фронті в ім'я перемоги над нацизмом — справжній приклад патріотизму для нащадків. Багатьом героям, полеглим на полях битв, не судилося побачити Велику Перемогу. Сьогодні, в річницю героїчного подвигу, немає поряд і багатьох із тих, хто, відстоявши свободу і незалежність Батьківщини, повернулися в післявоєнну розруху, мужньо подолали всі тяготи, відновили зруйновані міста і селища.

Друга світова чи велика вітчизняна?

ЦЬОГОРІЧ свято перемоги вперше буде іншим — ми вже не будемо згадувати той час суто по-радянськи, в дуже тріумфальному вимірі, коли війна сприймається виключно, як суцільні перемоги, така собі «весела прогулянка до Берліну», що, очевидно, не відповідає тій правді, чим насправді вона була. Ми повинні говорити про той жах, який тоді відбувався, про Другу світову війну як про одну з найбільших трагедій в українській історії.

Чому ж тоді Росія так наполягає на святкуванні Дня Перемоги саме 9 травня? Адже всім відомо, що Акт капітуляції Німеччини було підписано не 9, а 8 травня, і саме цей день відзначає вся Європа. Справа в тому, що спочатку радянське, а тепер і російське керівництво наполягає, що була не Друга світова в Європі як частина загальносвітової війни, а якась окрема Велика Вітчизняна війна. І почалася вона, звісно не 1 вересня 1939-го, а 22 червня 1941-го. Пояснення доволі просте: наполягаючи на своєму ідеологічному концепті історії, у СРСР намагалися розмити і забути про те, що саме Радянський Союз разом із гітлерівською Німеччиною розпочали Другу світову, спершу поділивши сфери впливу в Європі пактом Молотова-Рібентропа, а потім завоювавши Польщу. Не хочеться згадувати парад перемоги у Бресті, коли радянські і німецькі війська крокували пліч-о-пліч, святкуючи розгром поляків.

Так само не додає іміджевих балів і віроломний (як це слово затягала пропаганда, правда?) напад на Японію 1945-го. Адже вона була союзником Німеччини, проте вірна своєму слову не вдарила у спину Радянському Союзу, хоча Гітлер і наполягав. Радянське ж (як і нинішнє російське) керівництво до міжнародних договорів ставилося простіше: як дав слово, так його і забрав. Але сором все ж залишився, і він заважає згадувати, що саме українець генерал-лейтенант Кузьма Дерев'янко від імені СРСР прийняв капітуляцію Японії на американському лінкорі «Міссурі».

Друга світова йшла на просторах усієї планети, і хоча протистояння Німеччини з Радянським Союзом було дуже важливою її частиною, проте лише частиною. Визнаючи це, СРСР не применшив би свій вклад у загальну перемогу, проте довелося би визнати себе частиною загальносвітового процесу. І перемога тоді була би заснована не на генії вождя, а на законах об'єктивної реальності ресурсів і економік, у яких Німеччина виграти війну не могла ні за яких умов.

День Перемоги 9 травня вигадали, щоби вирізати один (хоч і найважливіший) епізод Другої світової із загальної канви історії. Це давало можливість не визнавати неприємну правду про Роль СРСР у розв'язанні світової війни, провал зовнішньої політики Сталіна і прекрасно пояснювало нечуваний розгром літа 1941-го — аякже, «віроломний напад». І вже ніхто не задавався питанням: чому після безжальної експлуатації власного народу, котрого морили голодом і мільйонами гнобили на «будовах соціалізму», куючи збройний потенціал, маючи багатократну перевагу у живій силі та озброєннях, війну ми практично програли. І якби не 200 мільйонів жителів та неосяжні простори, восени 1941-го фашистська Німеччина святкувала би свій черговий тріумф.

Перші двадцять років по війні, коли було живе покоління переможців, 9 травня було тим самим «святом зі сльозами на очах» — коли домінувала пам'ять про жертви і втрати. Проте потім, стараннями радянської пропаганди воно перетворилося на тріумф зброї, героїзму народу та мудрості воєначальників. Саме в цьому сенсі, лише доведене до абсурду фетиша, святкується 9 травня у Росії. Тому то там не стільки сумують за полеглими, скільки бряцають зброєю на військових парадах. Цього року «свято» на Красній площі буде особливо помпезним, проте розділити його з Путіним приїдуть лише вожді африканських племен та лідери одіозних диктаторських режимів. Навіть Президент Білорусі Олександр Лукашенко воліє відзначати свято вдома — що вже казати за лідерів країн антигітлерівської коаліції. Бо не можна святкувати перемогу разом із країною, котра знову розв'язала війну в Європі.

А ми у цей славний незабутній день 8 травня згадаємо всіх, чиє життя забрала війна, низько вклонимося та складемо глибоку шану дітям війни, які на своїх плечах винесли тягар у повоєнні роки та підняли країну з руїн. Ми уславимо тих, хто в тилу самовідданою працею наближав розгром ворога.

Важко знайти слова, якими можна було би передати всю вдячність за безсмертний подвиг переможців у найжорстокішій війні, яку знало людство. Грядущі покоління у вічному боргу перед ветеранами, за обірвану війною юність, за зразки мужності, силу духу, самопожертву, які вони проявили в боях за рідний край. Подвиг воїнів-переможців непідвладний часу, як і безмежна наша вдячність усім, хто відстояв нашу Вітчизну, виявив нездоланну мужність та незламність духу. Саме воїнам-визволителям від щирого серця завдячуємо ми свободою та тим, що сьогодні можемо ростити дітей, обробляти лани, радіти успіхам, посміхатися сонцю.

Олесь Євтєєв

Закупівельні ціни на зернові та олійні культури,

встановлені на зерноприймальних потужностях ТОВ СП «НІБУЛОН» на період з 06.05 по 08.05.2015 року (до 20:00), грн/тонна

Базис поставки	Пшениця						Ячмінь	Ріпак[1]	Сорго		Соняшник	Соя	Кукурудза
	1 кл. (гр.А)	2 кл. (гр.А)	3 кл. (гр.А)	4 кл. (гр.Б)	5 кл. (гр.Б)	6 кл.			червоне	біле			
Перевантажувальний термінал, м.Миколаїв	–	3750	3650	–	–	3400	3500	–	2980	2980	–	–	3300
Агрокомбінат Врадіївський, Миколаївська обл.	3650	3600	3500	–	–	3250	3400	–	2750	2750	–	–	3160
Колосовський елеватор, Миколаївська обл.	3670	3620	3520	–	–	3270	3420	–	2800	2800	–	–	3220
Філія «Козацька», Херсонська обл.	3720	3670	3570	–	–	3320	3450	–	2860	2860	–	–	3260
Філія «Новоодеська», Миколаївська обл.	3750	3700	3600	–	–	3350	3470	–	2880	2880	–	–	3260
Філія «Ромодан», Полтавська обл.	–	3510	3410	–	–	3160	3300	–	2710	2710	–	–	3050
Філія «Решетилівська», Полтавська обл.	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	3050
Філія «Артемівська», Полтавська обл.	3560	3510	3410	–	–	3160	3300	–	–	–	–	–	3050
Філія «Мар'янівська», Полтавська обл.	3560	3510	3410	–	–	3160	3300	–	2710	2710	–	–	3050
Філія «Глобинська», Полтавська обл.	3580	3530	3430	–	–	3180	3320	–	2730	2730	–	–	3050
Філія «Градизьк», Полтавська обл.	3600	3550	3450	–	–	–	–	–	–	–	–	–	3090
Філія «Кременчуцька», Полтавська обл.	3600	3550	3450	–	–	–	3350	–	–	–	–	–	3090
Філія «Золотоніська», Черкаська обл.	3600	3550	3450	–	–	3200	3300	–	2730	2730	–	–	3050
Філія «Вітове», Черкаська обл.	3620	3570	3470	–	–	3220	3350	–	–	–	–	–	3090
Філія «Кам'янка-Дніпровська», Запорізька обл.	3670	3620	3520	–	–	3270	3420	–	2830	2830	–	–	3220
Філія «Тетерів», Житомирська обл.	3500	3450	3350	–	–	3100	3250	–	–	–	–	–	3020
Філія «Денихівська», Київська обл.	3600	3550	3450	–	–	–	–	–	–	–	–	–	3050
Філія «Переяславська», Київська обл.	3600	3550	3450	–	–	3200	–	–	2730	2730	–	–	3050
Філія «Смотрич», Хмельницька обл.	–	3450	3350	–	–	3100	3250	–	–	–	–	–	3020
Старобільський елеватор	3150	3100	3000	–	–	2750	2900	–	2350	2350	–	–	2640
ТОВ «Круп'яний дім», Кіровоградська обл.	3600	3550	3450	–	–	3200	3300	–	–	–	–	–	3050

[1] Ціни на ріпак залежно від наявності глюкозинолатів: до 35 мкг/моль – понад 35 мкг/моль; [2] Пшениця 3 клас: ЧП понад 200 / ЧП до 200; [3] Кукурудза з вологістю: до 15% / понад 15%

Джерело: www.nibulon.com

Закупівельні ціни на зернові та олійні культури,

встановлені на зерноприймальних потужностях групи компаній «УкрАгроКом» і «Гермес-Трейдинг» на 07.05.2015* року, грн/тонна

Базис поставки	Ячмінь	Пшениця фуражна	Пшениця 1 кл.	Пшениця 2 кл.	Пшениця 3 кл.	Ріпак	Соняшник	Соя	Кукурудза
ТОВ «Добронадіївське ХПП», ТОВ «Королівське ХПП», ТОВ «УкрАгроКом», ПАТ «Шарівське»	3200	3200	–	3600	3500	–	9300	8700	3000
Світловодський річний термінал	–	3300	–	3700	3600	–	9300	–	3170
Вінниця[1]	3200	3200	–	3600	3500	–	9200	–	3000
Кіровоград[1]	3200	3200	–	3600	3500	–	9200	–	3000
Черкаси[1]	3200	3200	–	3600	3500	–	9200	–	3000
Дніпропетровськ	3200	3200	–	3600	3500	–	9200	–	3000

[1] Орієнтовні ціни. Кінцева ціна залежить від віддаленості елеватора від портів, вартості послуг елеватора.

Джерело: www.ukragrocom.com

* На час здачі номера до друку оновлена інформація на сайті групи компаній «УкрАгроКом» і «Гермес-Трейдинг» була відсутня.

ПРОГНОЗИ АНАЛІТИКІВ

Цінові тренди на світових ринках зерна

ПШЕНИЦЯ. На світовому ринку пшениці наразі панує тенденція до зниження рівня цін, спричинена інформацією про покращення стану посівів даної культури в тих районах США, які безпосередньо займаються її вирощуванням. Так, станом на поточну дату в Америці у доброму та відмінному стані перебуває близько 43% посівів пшениці. Минулого маркетингового року на аналогічну дату даний показник становив лише 31%.

Увага учасників ринку даної культури минулого тижня була зосереджена навколо проведення тендеру єгипетським урядовим імпортером — компанією GASC. Нагадаємо, що Єгипет є найбільшим світовим покупцем пшениці, а відповідно до квітневого звіту Міністерства сільського господарства США, імпорт даної культури Єгиптом поточного маркетингового року оцінюється на рівні 10,7 млн т. Минулого маркетингового року даний показник становив 10,5 млн т. У результаті даного тендеру урядом Єгипту було закуплено 120 тис. т пшениці румунського та російського походження з поставкою у червні. За інформацією трейдерів даної культури, продаж відбувся за найнижчими у поточному сезоні цінами. Такий стан справ демонструє суттєве зниження рівня закупівельних цін на світовому ринку пшениці. Водночас, на думку аналітиків, рівень світових цін на пшеницю врожаю 2015/2016 МР буде ще нижчим.

Ситуація, що наразі склалася на світовому ринку пшениці, створює безпосередній тиск на рівень цін на українському ринку даної культури. Разом із тим стрімке укріплення курсу національної валюти відносно долара США штовхає закупівельні ціни донизу. На думку вітчизняних аналітиків, така ситуація матиме місце і надалі. Беручи до уваги вищенаведену інформацію, можна зробити висновок, що виробникам даної культури не варто стримувати реалізацію її залишків.

Станом на 7 травня ціни в портах України наступні: пшениця 2-го класу: 3750-3770 грн/т, 3-го класу: 3650-3670 грн/т, фураж: 3200-3400 грн/т.

КУКУРУДЗА. На світовому ринку кукурудзи протягом останнього часу також панує негативна цінова тенденція, підкріплена рекордним світовим валовим збором даної культури та прогнозом рекордних світових запасів на кінець поточного маркетингового року. Нагадаємо, що відповідно до останнього звіту Міністерства сільського господарства США, світове виробництво кукурудзи складе 991,92 млн т, а перехідні залишки на кінець поточного маркетингового року — 188,46 млн т. Ще одним фактором, що створює додатковий тиск на світовий ринок кукурудзи, є посівна кампанія в США, яка просувається досить швидкими темпами. Так, за інформацією експертів, станом на поточну дату в Америці засіяно 55% від прогнозованих посівних площ. Минулого маркетингового року на аналогічну дату даний показник становив лише 28%, а в середньому за 5 років — 38%. Варто зазначити, що стрімке зростання темпів посівної кампанії кукурудзи в США відмічається протягом двох останніх тижнів, що безпосередньо пов'язано зі сприятливими погодними умовами, які склалися у «кукурудзяному» поясі країни. Згідно з інформацією синоптиків, найближчим часом в Америці збережуться сприятливі погодні умови. Це, на думку аналітиків, може призвести до того, що фактичні посівні площі даної культури можуть виявитися більшими, ніж прогнозовані.

В Україні також триває посівна кампанія кукурудзи. Так, за інформацією вітчизняних аналітиків, станом на поточну дату даною культурою засіяно близько 57% від прогнозованих посівних площ. Варто зазначити, що минулорічний результат на аналогічну дату становив 67%. Основною причиною зниження темпів сівби кукурудзи порівняно з попереднім роком стала дощова погода, яка протягом досить тривалого часу спостерігалася майже на всій території країни. Проте, на думку експертів, найближчим часом фермери матимуть змогу дещо пришвидшити темпи посівної через зниження кількості опадів.

Щодо закупівельних цін на українському ринку кукурудзи, то за останній період вони зазнали певного зниження. Це спричинено, в першу чергу, укріпленням курсу національної валюти відносно долара США. На думку аналітиків ринку, найближчим часом ситуація на внутрішньому ринку даної культури кардинально не зміниться, тож не слід виключати можливості подальшого зниження рівня закупівельних цін.

Станом на 7 травня закупівельні ціни трейдерів на кукурудзу в портах перебували в діапазоні: 3100-3300 грн/т.

СОЯ. Протягом минулого тижня ситуація на світовому ринку соєвих бобів залишалася досить неоднозначною. З одного боку, певну підтримку світовим цінам надавала інформація про страйкування капітанів буксирів в одному з портів Аргентини. За інформацією аналітиків ринку даної культури, тривале страйкування може вплинути на темпи експорту соєвих бобів із країни. З іншого боку, прогноз рекордного врожаю сої в Аргентині створює тиск на рівень цін на світовому ринку даної культури та, певною мірою, нівелює вплив попереднього фактору. Нагадаємо, що у квітневому звіті Міністерства сільського господарства США американські експерти оцінюють виробництво соєвих бобів в Аргентині на рівні 57 млн т, а перехідні запаси даної культури на кінець поточного маркетингового року у 35,72 млн т. Проте очікування учасників ринку стосовно валового збору соєвих бобів в Аргентині наразі перевищують прогноз аналітиків Мінсільгоспу США, і даний показник, на їхню думку, може сягнути 58,5 млн т. Варто зазначити, що минулого маркетингового року виробництво сої в даній країні становило 54 млн т, а перехідні запаси на кінець маркетингового року склали 34,72 млн т.

На українському ринку соєвих бобів через укріплення курсу національної валюти закупівельні ціни останнім часом демонстрували зниження. На думку вітчизняних аналітиків, ціни і надалі залишатимуться досить чутливими до зміни курсу.

Станом на 7 травня на внутрішньому ринку сої в Україні ціни трейдерів у портах перебували в діапазоні: 9500-9800 грн/т, а ціни переробників на заводах: 9000-9400 грн/т.

За інф. торгового відділу ТОВ СП «НІБУЛОН»
З ціновою політикою ТОВ СП «НІБУЛОН» можна ознайомитися на сайті http://www.nibulon.com/r/main.php
або зателефонувавши на автовідповідач (тел 0512 58-04-02)

Завжди на передньому краю

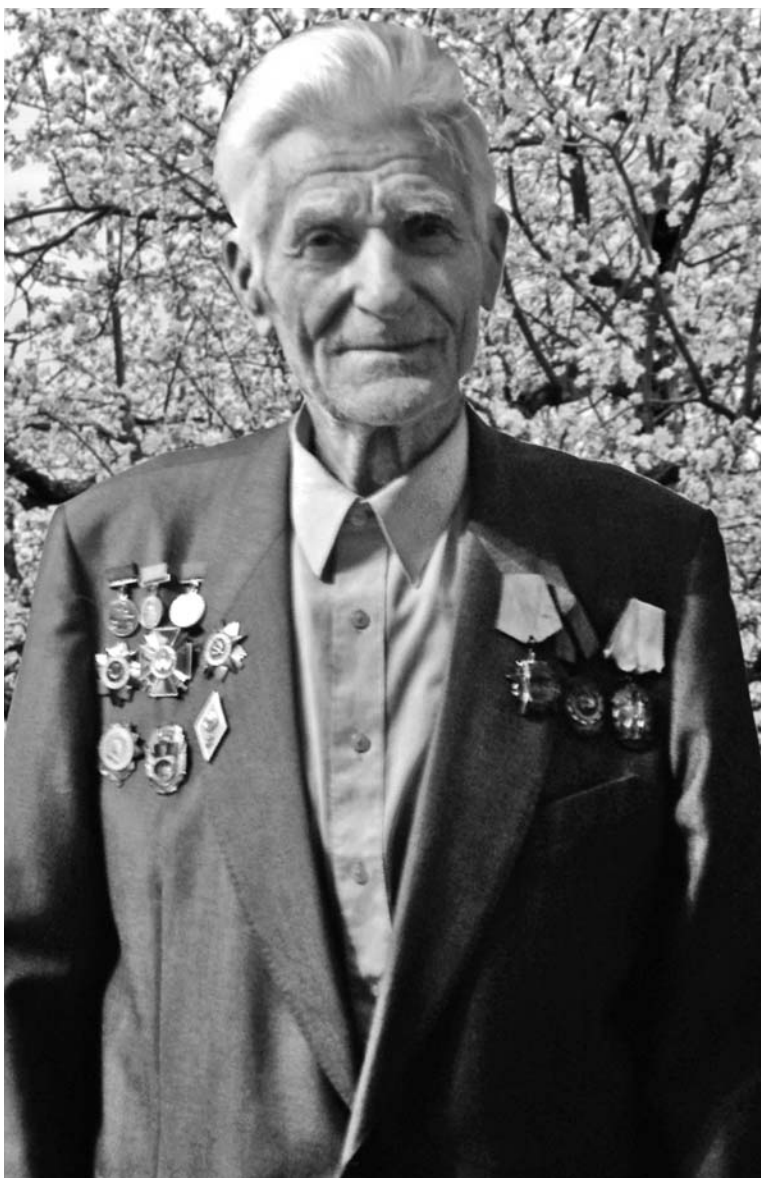

Іван Устимович КАРПЕНКО

Іван Устимович Карпенко — учасник бойових дій у роки Великої Вітчизняної війни 1941-1945 років, інвалід війни, ветеран праці. Брав участь у звільненні Ростова, Донбаса, Мелітополя і Криму, за межами країни — Латвії, Литви та Польщі від фашистської навали, штурмував Кенігсберг. Народився 1922 року на Чернігівщині в славній хліборобській родині, його батьки стояли у витоків колгоспного руху в Борзнянському районі.

Напередодні Великої вітчизняної, 1940 року, став курсантом Харківського піхотного училища, фахівцем із хімічної зброї. З перших днів війни потрапив разом із рештою курсантів училища з кулеметом в руках на передову. Пройшовши війну, тричі був поранений, контужений.

Після Перемоги Карпенко два роки викладав у Київському танковому училищі. Потім разом із молодою дружиною одним із «тридцятитисячників» поїхав піднімати рідне село.

По закінченні школи голів колгоспів, з 1953 до 1982 року очолював рідний колгосп імені Куйбишева на Чернігівщині, який перетворив на одне з кращих господарств області.

По виході на пенсію 1982-го І.У.Карпенко чотири роки працював юридичним консультантом у справах колгоспів Міністерства сільського господарства УРСР. До сьогодні бере активну участь у ветеранській організації Мінагрополітики.

За бойові і трудові подвиги нагороджений орденом Вітчизняної війни I ступеня, медалями «За оборону Кавказу», «За взяття Кенігсберга», а також орденами Жовтневої Революції, Трудового Червоного Прапора та «Знак Пошани».

Повз Сиваш на кримську землю переправляють артилерію на кінській тязі. Грудень 1943 року

У САМОМУ розпалі весни — 23 квітня 1922 року — на благодатній Чернігівщині у с.Прохори народився простий сільський хлопчик Іванко. Походив він із славного хліборобського роду, а його батько з дядьком стояли біля витоків колгоспного руху на Борзнянщині. Не пас задніх і малий Іванко — у міру дитячих сил допомагав старшим і пас колгоспних телят. У трагічному для усієї України 1933-му Івана спіткала особиста трагедія — у залізничній аварії загинув батько. Так троє братів Карпенків мусили самі собі давати раду. Добре, що довкола, крім Десни з притоками, було досить річечок, озерець та ставочків, а дід подарував онукові аж п'ять ятерів — ловили рибу і завдяки тому приварку не протягли ноги у голодну годину.

1938 року Іван закінчив семирічку у рідних Прохорах і пішов працювати до місцевого колгоспу імені Куйбишева, а що мав батьківську організаторську жилку, то місцева молодь обрала його комсомольським ватажком. Так під його орудою опинилися 135 колгоспних комсомольців. Часи були передвоєнні, і в повітрі все відчутніше «пахло порохом» — почалися «визвольні походи» Червоної армії, і для комплектації збройних сил катастрофічно бракувало командного складу. А якщо представників «соціально ворожих» та «соціально чужих» класів до військових училищ не брали, попит на тямущих робітників та селян у воєнкоматах був великим.

Тож, коли прийшов час призову, воєнком запропонував Іванові записуватися до воєнного училища. Так, напередодні війни, 1940-го, він опинився у Харкові, де став курсантом піхотного училища. Втім, дані радянської розвідки вказували на те, що фашистська Німеччина накопичила значний арсенал хімічної зброї і не соромитиметься її застосовувати — як не соромилась це робити під час Першої світової. Тож зростала вірогідність нищівних газових атак. Курсантів почали переорієнтовувати на хімзахист і детально розповідали про вразливу дію іприту, хлору, фосгену, хлорпікрину та інших отрут, котрі були на озброєнні вірогідного противника.

У Харкові зустрів курсант Іван Карпенко й трагічне 22 червня 1941 року. Фронти стрімко котилися на Захід, тож училище у повному складі кинули на передову, і з кулеметом у руках командир відділення курсантів Карпенко обороняв Полтаву. Оскільки втрати Червоної армії у початковому етапі війни були величезними, знову гостро постало питання офіцерських кадрів. Курсантів зняли з фронту і відправили до глибокого тилу — аж в Узбекистан. У грудні 1941-го відбувся форсований випуск — Іванові Карпенку присвоїли лейтенантське звання і в складі новосформованого батальйону мали відправити захищати столицю СРСР. Та вчасно підійшли сибірські дивізії, і Москву відстояли, тож новоспечені лейтенанти отримали змогу довчитися.

На фронт Іван Карпенко потрапив у травні 1942-го — спершу командиром взводу, а потім — командиром 202-ої окремої роти хімічного захисту 216-ої Червонопрапорної стрілецької дивізії 10-го стрілецького корпусу 51-ої армії. Воював на Закавказькому, Північнокавказькому та Південному фронтах. Був тричі поранений і контужений — один осколок і досі «сидить» у нозі. У складі спершу Південного, а потім 4-го Українського фронту Іван Карпенко звільняв Ростов, Донбас, Мелітополь та Крим.

СИВАШ. Він має багато бойових нагород, проте перша — завжди найбільш пам'ятна. На початку листопада 1943 року радянські війська вже прорвалися до нижньої течії Дніпра та відрізали кримське угрупування німців від основних сил противника. Проте взяти Перекоп «з ходу» не вдалося — там була вибудувана міцна лінія оборони. Довелося діяти в обхід — через нібито неприхідну затоку Сиваш. Під час Громадянської війни Червона армія під командуванням Миколи Фрунзе вже форсувала цю водну перешкоду, вибиваючи з Криму залишки армії Врангеля, тож радянське командування вирішило спробувати цей маневр знову.

Сиваш у листопаді — це три з половиною кілометри брудної льодяної води, котра не дає змоги заховатися від нищівного вогню ворога. До того ж берегова лінія сильно заболочена — на сотні метрів тягнеться трясовина, в яку бійці провалювалися до пояса. Та й саме дно Сивашу також дуже грузьке. Навіть за прийнятних умов, щоб подолати цю перешкоду вдень, потрібно було не менше двох годин. А уявіть собі, що це відбувається вночі під шаленим вогнем противника, до того ж бійці несуть на собі зброю, запас їжі та боєприпасів.

У ніч на 2 листопада рота під командуванням старшого лейтенанта Карпенка в районі мису Джангор першою форсувала «гниле море» — Сиваш, — захопила плацдарм і стійко відбивала атаки противника, утримуючи позиції до підходу основних сил. Командир роти за солдатськими спинами не ховався, а як і годиться комуністу, вів бійців за собою. За цей подвиг старший лейтенант Карпенко отримав свій перший орден — Вітчизняної війни I ступеня.

Згодом протягом півроку армія, у складі якої воював Карпенко, тримала Перекоп та звільняла Крим. У квітні 1944-го Кримська епопея для Івана Карпенка скінчилася. У травні-червні 51-ша армія була перегрупована й у повному складі поїхала залізницею на Північ — від Чорного моря до Балтійського. Там у складі 1-го Прибалтійського фронту Іван Карпенко звільняв Латвію і Литву, Польщу та штурмував столицю Східної Пруссії — Кенігсберг. Як зізнається ветеран, їхня дивізія завжди була на передньому краї — там, де найважче. У боях за балтійську твердиню ворога Іван Устимович отримав контузію, тож день Перемоги — 9 Травня — зустрів у шпиталі в Каунасі.

Батьківщина гідно відзначила ратний подвиг простого селянського хлопця з Чернігівщини: крім уже згаданого ордену Вітчизняної війни I ступеня, він отримав медаль «За оборону Кавказу», медаль «За взяття Кенігсберга», по війні до них додалися 23 ювілейні нагороди, тож загальний їх лік йде на кілограми.

Та все ж головною своєю нагородою, отриманою на фронті, він вважає дружину Ольгу. Ще перед війною, коли наїжджав до

Продовження на стор. 8 ↘

Завжди на передньому краю

Початок на стор. 7

родичів у Київ, Іван познайомився із симпатичною дівчиною, що мешкала по сусідству, та через брак часу їхні відносини не отримали продовження. Та, як кажуть в народі, — долю і на коні не об'їдеш (до речі, кінь у цій історії також був). Під час боїв за Кавказ він зустрів дівчину знову, зустрів, щоб уже більше ніколи не розлучатися. «Одного разу їду я на своєму Орлику вузькою гірською стежкою, а назустріч мені дівчина — сержант-зв'язківець. Я на неї мало конем на наїхав. Ну й почала вона мене шпетити! А потім придивилася, та з подивом: це ти?»

До війни Ольга працювала на центральному телеграфі Києва, то ж у перші дні її мобілізували на фронт. Виявилося, що юнаки воюють в одній дивізії, і треба ж було долі звести їх на вузькій гірській стежині аж на Кавказі. Відтоді вони більше не розлучалися, а 1944-го, вже у Прибалтиці, на Зелену неділю зіграли скромне весілля. Ну, які урочистості на фронті — розлили по кружках спирт пополам із водою, відкрили тушонки... Найбільш яскравою згадкою нареченої про весілля була одягнена вперше за три роки війни сукня, котру Іван виміняв у місцевих за кілька мішків сухарів. «З якою насолодою Ольга вбиралася у цивільне після отих осоружних гімнастьорок, і якою ж вона була красивою!», — згадує Іван Устимович. Напередодні Великої Перемоги — майже на день народження, 24 квітня, Ольга подарувала йому сина Володимира.

БИТВА ЗА ВРОЖАЙ. Після того, як відгриміли салюти та трохи загоїлися рани, капітан Карпенко повернувся додому до дружини, у Київ. Через воєнкомат хотів оформити інвалідність, а натомість отримав направлення до Київського танково-технічного училища, де два роки пропрацював викладачем у тактичному відділі. Подавав документи до академії — думав продовжувати військову кар'єру, проте лікарі сказали, що після таких поранень (у нього навіть частково була відсутня кістка черепа) з армією доведеться попрощатися.

Правда, згодом виявилося, що більше ніж солдати, батьківщині потрібні хлібороби. Повоєнні колгоспи занепадали, і щоб надати поштовху для їх розвитку, започаткували рух так званих «тридцятитисячників». Його суть полягала в тому, щоби за допомогою направлених працювати керівниками відстаючих колгоспів 30 тисяч посланців міста, вивести сільськогосподарську галузь з «прориву».

Життя повоєнного Києва солодким не було, і щоб перебути голодні часи, Іван піддався на умовляння «сватів» із ЦК КПУ, полишив київську квартиру і разом із дружиною та дітьми повернувся на батьківщину, у Прохори, де його — у 26 років — обрали головою колгоспу імені Куйбишева. Звзяття до роботи було хоч відбавляй, та досвіду хліборобського колишньому капітанові явно не вистачало. Якраз вчасно «підвернулася» школа голів колгоспів, а оскільки вчитися Іван Карпенко завжди любив, тож із головою поринув у сорти з сівозмінами.

Через три роки країна отримала не лише фахового спеціаліста, але й блискучого організатора. З 1953 по 1982 рік Іван Устимович Карпенко був беззмінним головою колгоспу-мільйонера. Вже до 1962 року колгосп відбудував майже всі господарчі будівлі, додатково збудувавши 5 свинарників, 12 корівників, комплекс приміщень для зберігання зернових культур, тракторний стан, гараж для автомобілів, гуртожиток, лазню, майстерню з деревообробки та металообробки. Відбудували два млини та вітряки, крупорушку.

Одночасно близько півтисячі сімей колгоспників побудували нові будинки. З початку шістдесятих господарство колгоспу почало розвиватись в напрямку інтенсифікації сільського господарства. За десять років колгосп закупив у держави 150 одиниць сільгосптехніки, почали широко використовувати нові сорти, які давали

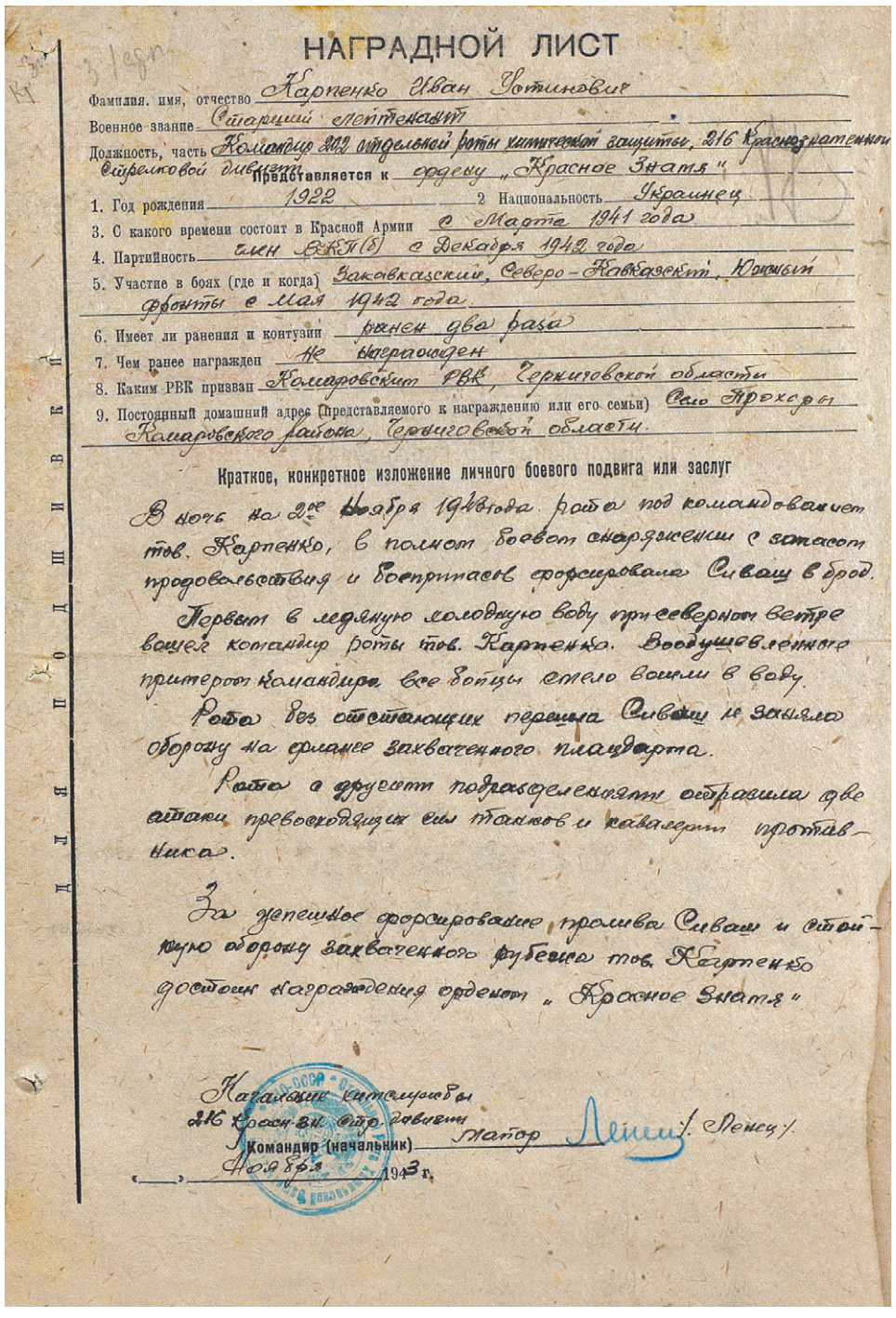

НАГРОДНОЙ ЛИСТ

Фамилия, имя, отчество Карпенко Иван Устинович
Военное звание Старший лейтенант
Должность, часть Командир 2-й отдельной роты химической защиты, 216 Краснознаменной стрелковой дивизии
Представляется к ордену „Красное Знамя"
1. Год рождения 1922 2 Национальность Украинец
3. С какого времени состоит в Красной Армии с Марта 1941 года
4. Партийность член ВКП(б) с Декабря 1942 года
5. Участие в боях (где и когда) Закавказский, Северо-Кавказский, Южный фронты с мая 1942 года.
6. Имеет ли ранения и контузии ранен два раза
7. Чем ранее награжден не награжден
8. Каким РВК призван Комаровским РВК, Черниговской области
9. Постоянный домашний адрес (представляемого к награждению или его семьи) Село Прохоры Комаровского района, Черниговской области.

Краткое, конкретное изложение личного боевого подвига или заслуг

В ночь на 2-е Ноября 1943 года рота под командованием тов. Карпенко, в полном боевом снаряжении с запасом продовольствия и боеприпасов форсировала Сиваш в брод.

Первым в ледяную холодную воду при северном ветре вошел командир роты тов. Карпенко. Воодушевленный примером командира все бойцы стело вошли в воду.

Рота без остановки перешла Сиваш и заняла оборону на фланге захваченного плацдарма.

Рота в другом подразделением отбросила две атаки превосходящих сил танков и кавалерии противника.

За умелое форсирование пролива Сиваш и стойкую оборону захваченного рубежа тов. Карпенко достоин награждения орденом „Красное Знамя"

Командир (начальник) майор Ленц

Нагородний аркуш із представленням старшого лейтенанта Івана КАРПЕНКА до бойової нагороди за форсування Сиваша. 1943 рік

більш високий урожай, а також гербіциди та інші хімічні речовини для боротьби з бур'янами та різними шкідниками.

Змінювалися політичні курси і реорганізації, а Карпенко завжди давав результат. І не полишав учитися: 1961-го заочно закінчив Українську сільгоспакадемію за спеціальністю рослинництво, потім — аспірантуру при ній, підготував дисертацію про кукурудзу (часи саме були Хрущовські). А тут — бац: Жовтневий Пленум 1964 року. Хрущова — на пенсію, дисертацію Івана Устимовича — «під сукно». Кукурудза тимчасово перестала бути царицею полів. Молодому науковцю пропонували стати викладачем у сільгосптехнікумі, та він відмовився.

Про «зарубану» дисертацію Іванові Устимовичу також жаліти було ніколи — на ньому трималося господарство. Й яке: колись на два села було три колгоспи, та за Хрущова їх об'єднали, тож Карпенко мав 6,5 тисяч гектарів сільгоспугідь, 1300 голів дійного стада, сади. Від краю до краю колгоспні угіддя простягалися аж на 70 кілометрів. Згодом колгосп імені Куйбишева став опорно-показовим господарством району.

І хоча земля на Чернігівщині «не дуже» — врожаї були завжди високими. Іван Устимович розвів там баштан, а оскільки на цих пісках добре росте ліс, то колгоспники власноруч обсадили територію господарства лісосмугою, а довкола віддаленого хутора посадили 150 гектарів лісу. Пройшли роки, і вже їхні діти носили з цього лісу гриби та ягоди відрами. А ще — колгосп своїм коштом побудував дорогу до залізничної станції Крути та й у самому селі вулиці заасфальтували. Іван Устимович і зараз із захопленням розказує, як будував ту дорогу.

Трудовий подвиг фронтовика також був достойно оцінений: до бойових нагород додалися ордени Жовтневої Революції, Трудового Червоного Прапора та «Знак Пошани». Подейкують, що його кандидатуру подавали навіть на Героя Соціалістичної праці та орден Леніна, та чи правда — хто зна, не отримував. Зате нагороди справно отримували і колгосп (двічі — Червоний Прапор ЦК КПРС, Ради Міністрів СРСР, ВЦРПС та ЦК ВЛКСМ, двічі — диплом 1-го ступеня ВДНГ СРСР), і колгоспники. Загалом у Прохорах, крім голови колгоспу, було нагороджено 257 осіб, у тому числі п'ятеро — орденом Леніна та п'ятеро — орденом Трудового Червоного Прапора.

Колгосп тричі був учасником Всесоюзної виставки досягнень народного господарства у Москві і тричі Іван Устимович привозив зі столиці золоту медаль за колгоспні звитяги. Нагороджували його й іменним годинником, і звання «Заслужений колгоспник» присвоїли. І у всьому його вірною опорою та розрадою була дружина. Корінна киянка, вона не побоялася залишити столичний комфорт і разом із чоловіком та дітьми перебралася до, чесно скажемо, — забитого села (а чи були інші на початку 1950-х?). Вона згуртовувала довкола себе людей, була беззмінною головою жіночої ради. Досі часи головування Карпенка згадують у селі як епоху справжнього розквіту.

Москва повернула їхньому подружжю і давній фронтовий борг: тричі під час війни їх преміювали квитками до театру на оперету «Сільва», та жодного разу подивитися виставу так і не судилося. А так кортіло! Навіть значно пізніше, по війні, домашню собачку Ольга Улянівна назвала Сільвою. І от, під час чергового візиту на ВДНГ на вокзалі їх зустрів фронтовий товариш, котрий запевнив, що «культурна програма» передбачає театр. Яке ж було їхнє здивування, коли квитки виявилися саме до Театру оперети, у котрому давали — правильно, «Сільву»!

1982 року, вже по виході на пенсію, Івана Устимовича запросили на роботу до Міністерства сільського господарства УРСР, тож він ще чотири роки був юридичним консультантом у справах колгоспів — і досвід, і освіта дозволяли. Та після смерті дружини все втратило сенс, і він остаточно вийшов на пенсію. Правда, дома сидіти — не в його характері, то ж займався громадською діяльністю у спілці ветеранів — очолював Оболонське територіальне відділення спілки.

Разом із дружиною Ольгою Улянівною вони прожили 43 роки, народили двох синів — Володимира та Леоніда і доньку Лілію. Старший син пішов по військовій стежці, став артилеристом і довгий час викладав та був завкафедрою у Харківській Артилерійській радіотехнічній академії Радянської армії імені Маршала Радянського Союзу Говорова. На жаль, п'ять років тому він помер. Цю ж академію закінчили і двоє онуків Володимира — правнуків Івана Устимовича, котрі зараз воюють в АТО.

Молодший Леонід був військовим моряком-підводником, потім — служив у МВС, нині живе у Сумській області. Донька Лілія працювала медиком, а зараз доглядає батька. Діти подарували Івану Устимовичу п'ятеро онуків, ті — правнуків, а тепер вже є і пра-правнуки. Попри поважний вік, а 23 квітня Івану Устимовичу виповнилося 93 роки, він досі бадьорий духом і все грозиться, що і цієї весни, як завжди, саditиме картоплю та заведе курочок. І не стануть на заваді ні фронтові рани, ні три повоєнні інфаркти. Бо він належить до незламного покоління фронтовиків, котрі, не шкодуючи життя, захистили країну від ворога, а потім, не шкодуючи сил, відбудовували її для нас.

Олесь Євтєєв

Син Таращанського лісу

Панас Федосійович КОСЕНКО

Панас Федосійович Косенко — учасник Великої Вітчизняної війни, інвалід війни, ветеран праці. Народився 1921 року на Київщині в багатодітній селянській родині. 1939 року закінчив Таращанську середню школу майже на відмінно і вступив до Київського лісогосподарського інституту.

Через місяць того ж року за новоухваленим законом про загальний військовий обов'язок студент Косенко став рядовим навчального полку при вищих бронетанкових курсах удосконалення командного складу РККА в Ленінграді. У першому бою 15 липня 1941-го танкістам учбового полку вдалося не лише зупинити ворога, але й відкинути його назад на 15-20 км, завдяки чому Ленінград так і не був взятий ворогом. У складі танкового корпусу Сталінградського, Степового, Воронезького фронтів громив гітлерівські війська під Сталінградом, на Курській дузі. У складі 1-го та 2-го Українського фронтів звільняв рідну Київщину, визволяв Білорусь, зрештою дійшов до Варшави. У боях за столицю Польщі отримав сильну контузію.

1949 року Панас Косенко закінчив інститут з відзнакою, і його фото в будьонівці досі висить серед портретів кращих випускників лісогосподарського факультету НУБіПу. За розподілом потрапив на Хмельниччину лісничим Грицівського лісництва. Згодом працював у сільгоспвідділі ЦК КПУ. Був ініціатором «лобіювання» створення 1966-го Міністерства лісового господарства УРСР, і до виходу на пенсію 1983 року працював заступником міністра.

За трудову та ратну звитягу Панас Федосійович Косенко нагороджений орденами Червоної Зірки, Вітчизняної війни, «За мужність», «Знак Пошани»; медалями «За відвагу», «За бойові заслуги», «За трудову доблесть», «За визволення Білорусії»; відзнаками Держкомлісгоспу України та багатьма іншими.

ПОГОЖОЇ серпневої днини 1921 року у багатодітній сім'ї таращанського стельмаха Федосія Мефодійовича Косенка народився хлопчик Панас. Він був наймолодшим серед шести братів та трьох сестер — маминим мізинчиком, кажуть у народі. Тараща на Київщині початку двадцятих була типовим українським містечком, котре не дуже-то відрізнялося від села, принаймні за способом життя. Щоб прогодувати таку купу дітей, батько працював з ранку до ночі, мама, Хотина Василівна, поралася по господарству — у сім'ї тримали корову, був великий город.

Коли настав страшний 1933-й, Панасові було вже 12 років, то ж він усе прекрасно пам'ятає. Як і вся Україна, Тараща постраждала від голоду — у місті померло понад 700 осіб, а в районі — більше 10 тисяч. Особливо сутужно було навесні, коли всі припаси закінчилися. Тож варто було на лузі з'явитися першій зелені, молодшого сина мати посилала нарвати листя кульбаби, з яких вона пекла якихось перепічок. Їсти так хотілося, що Панас сидів на припічку і не міг дочекатися, коли ж воно зготується. «Ніякі нинішні шоколади не зрівняються зі смаком тих перепічок»,— згадує Панас Федосійович. Вижити сім'ї Косенків допомогла корова та те, що старший брат Іван, котрий покинув навчання у Києві і влаштувався на роботу помічником лісничого, якось передав додому півмішка кукурудзи. Отож Панас збирав весняну зелень, а мати додавала до неї меленої кукурудзи — і виходила якась пожива.

1939 року Панас закінчив Таращанську середню школу майже на відмінно. Оскільки хлопцем він був не лише тямущим, але й непосидючим, то свою молоду енергію витрачав не завжди розважливо — приміром, якось невдало пожартував над учителем хімії. Той затамував образу і помстився у свій спосіб — відзнаку за відмінне навчання Панас не отримав. Та що то за горе для сімнадцятилітнього, якщо знання були при ньому і він заввиграшки вступив до омріяного Київського лісогосподарського інституту (котрий 1954 року об'єднався з сільськогосподарським і утворилася Українська сільгоспакадемія). Здавалося би, що то за мрія — стати лісником, коли решта молоді мріяла стати льотчиком чи моряком? Проте Панас змалечку любив ліс, до того ж у сім'ї були лісоводи, а один із старших братів свого часу закінчив саме цей інститут.

Та навчання виявилося недовгим. Того ж таки 1939 року у СРСР вийшов закон про загальний військовий обов'язок і всіх студентів призвали до армії. Так Панас, провчившись усього місяць, опинився в Ленінграді — рядовим навчального полку при вищих бронетанкових курсах удосконалення командного складу РККА, котрі здійснювали перепідготовку піхотних офіцерів на танкістів. Там же він зустрів і перший день війни.

Зараз всі чудово обізнані з перипетіями початкового етапу німецького вторгнення. Оскільки основні сили Червоної армії були блоковані в Центрі та на Півдні, прикривати щойно приєднану Прибалтику було фактично нікому, то ж за два тижні країни Балтії були завойовані. І виявилося, що ніяких боєздатних військ, котрі могли би захищати «колиску революції», не було. На виручку прийшли курсанти. Учбовий полк, в якому служив Панас Косенко якраз перебував у літніх таборах у 40-ка кілометрах південніше Ленінграду, і прямо звідти їх кинули назустріч ворогу.

15 липня відбувся перший бій біля села Юрки Кінгісепського району, у ході якого танкістам учбового полку вдалося не лише зупинити ворога, але й відкинути його назад на 15-20 кілометрів. Якби не цей удар, то за день-два німці були б у Ленінграді, а так місто героїчно вистояло до кінця війни. У ході боїв курсанти знищили 48 німецьких танків. Звичайно, дісталось і їм, через те що там була складна місцевість: на полях повно каміння, і техніці, особливо важким танкам — нелегко рухатися, але наступ німців зупинили. Цьому посприяло і прибуття через кілька днів курсантів Ленінградського піхотного училища.

Через тиждень боїв, коли підійшли свіжі сили, курсантів відвели з фронту, а потім бронетанкові курси взагалі евакуювали на Урал — аж у Магнітогорськ. В кінці 1942 року, під час боїв за Сталінград, почалося формування резервних частин для відправки на фронт. І старшина Косенко поїхав до мотострілецького навчального батальйону, який разом із

Курсант-червоноармієць Панас КОСЕНКО. 1939 рік

танковими підрозділами мав іти в бій. Так він потрапив до 57-ї мотострілецької бригади 3-го танкового корпусу, з яким воював у складі Сталінградського, Степового, Воронезького фронтів. Завершував розгром німецьких військ під Сталінградом, згодом брав участь у Курській битві. У складі 1-го та 2-го Українського фронтів звільняв рідну Київщину. Коли столицю України було визволено від ворога, їхню бригаду відправили на формування та доукомплектування у район Білої Церкви.

Бригада стояла у селі Шамраївка, а від Білої Церкви до рідної Таращі — рукою подати, якихось 40 кілометрів. Панас Федосійович не був вдома чотири роки і за всю війну не мав жодної звістки від рідних, то ж душа рвалася додому. Командування пішло назустріч, і старшині Косенку дали відпустку на дві доби.

Пощастило з попуткою — начальник служби безпеки бригади, сам родом із Білої Церкви, також їхав на «побивку» і взяв його з собою. Приїхали до міста затемно — куди в ту Таращу пробиратися, й офіцер запропонував переночувати в нього. Прийшли, аж тут сюрприз — у його дружини «німецьке» дитинча. Скандал, звісно, розгорівся до неба, тож Панас Федосійович вже і не радий був, що нагодився. Та якось перебув до ранку і пішки чимдуж рушив додому. І знову пощастило з попуткою, яка підвезла до околиці рідного міста.

До обійстя залишилося якихось півтора кілометри і, о чудо, — он ген попереду шкутильгає (бо мав скалічену ногу) батько. Панас прискорив ходу, наздогнав його, взяв за руку. Батько обімлів і слова не може сказати, син теж. Отак дійшли мовчки до хати, і лише материн зойк розірвав мовчанку. Потім було все — обійми, сльози, розповіді. Виявилося, що батькові наснився тієї ночі дивний сон: ніби він рано встав і пішов на базар шукати синів. І знайшов там найстаршого сина, перев'язаного бинтами, забрав його додому, а дорогою вони зустріли й забрали Панаса. Тож прокинувшись уранці, батько взяв мішечок і пішов шукати синів. Проте нікого не знайшов, а по дорозі додому не він сина наздогнав, а син його. Через тиждень, коли Панас уже був у частині, медсестра привезла зі шпиталю найстаршого брата, якому осколок міни влучив у голову. Так що сон був дійсно віщим.

У сім'ї Косенків воювало семеро чоловіків: шість братів і чоловік сестри. Двоє братів і зять загинули: Антон згорів у танку в

Продовження на стор. 10 ↘

Син Таращанського лісу

↙ Початок на стор. 9

Панас Федосійович КОСЕНКО (другий праворуч) серед ветеранів, учасників Великої Вітчизняної війни — працівників Міністерства лісового господарства УРСР

Сталінграді і зараз покоїться у братській могилі біля роз'їзду Кінний; де загинув Микита — невідомо. Решта повернулися більшменш пораненими, Іван і Петро — зовсім каліками.

У родині Панаса Федосійовича бережно зберігається історія роду, і всі знають про прострелений щоденник, котрий врятував життя. Вести щоденника на фронті були суворо заборонено, як і взагалі робити будь-які записи. Проте старший брат Петро тишком записував усе, що бачив, а записане ховав ближче до серця. Ворожа куля прошила гімнастьорку і щоденник наскрізь та зупинилася перед останньою картонною палітуркою. Втім, від осколка міни щоденник не врятував — життя брату врятували фронтові хірурги. Цей щоденник і зараз у Панаса Федосійовича — і як згадка про брата, і як документ величезної сили правди про окопну війну. Брата мобілізували ще у серпні, та чомусь не встигли обмундирувати — так він і воював у домашньому одязі та черевиках аж до зими, поки не обморозив ноги. Харчувалися бійці чим доведеться — вірніше, що знайдуть, бо ні у них, ні у місцевих жителів їжі не було. Одного разу весь наїдок складався з кількох мерзлих картоплин.

Іншого брата, що після поранення перебував у госпіталі у Білій Церкві, забрала додому дружина, а фронт рухався блискавично — поки він оклигав, вже була окупація. Довелося якось виживати, згадав фах та й пішов працювати помічником лісничого. Після звільнення його мало не репресували — добре, що нагодився Панас та провів «роз'яснювальну бесіду» із занадто запопадливим воєнкомом. У підсумку, брата відпустили, він пішов на фронт і воював до Перемоги, правда повернувся додому калікою.

Та Шамраївка зосталася в долі старшини Косенка зовсім не через те, що звідти вдалося потрапити додому. Стояли вони у селянській хаті. Господарів не було, і з того невеликого начиння, котре нагадувало про те, що раніше тут жили люди, був лише дівочий портрет на стіні. З фото дивилася щира українка: у вишиванці, з разками коралів на шиї, і було у її погляді щось таке, що назавжди западало в душу і потім гріло довгими зимовими ночами. Хто була та дівчина, де вона зараз, не було в кого розпитати, та й ніколи було — час не ждав: попереду була Корсунь-Шевченківська операція.

Його 57 бригада два тижні стримувала шалений натиск ворога, котрий намагався вирватися з оточення. Одного разу їх підрозділ на марші накрило щільним артилерійським вогнем, а місцевість відкрита — ніде й заховатися. Довелося просто у зимовій одежі стрибати у річку. Артналіт минув, вилізли з води мокрі, як хлющ, і далі — на позиції, сушитися ніколи. І що дивно — навіть нежитю ніхто не отримав — таке велике було нервове напруження, що застуда не витримувала. Так само не витримав і ворог.

Потім було форсування Дністра, потім їх перекинули до 1-го Білоруського фронту, і Панас Федосійович визволяв Білорусь, зрештою дійшов до Варшави. У боях за столицю Польщі отримав сильну контузію, так що три місяці не міг прийти до пам'яті. Та молодість взяла своє і потроху здоров'я відновилося, хоча наслідки того поранення давалися взнаки усе життя.

Після госпіталю його направили у Полтаву до тамтешнього танкового училища — здобувати військову освіту. Та пов'язувати свою долю з армією він не хотів, бо на нього чекав ліс. І тут вчасно нагодилося урядове рішення: 1945 року, коли війна вже відгриміла, а за відбудову лише починали братися, вийшов указ про першочергову демобілізацію студентів сільськогосподарських вузів — треба ж комусь було піднімати знівечене війною село. А що Панас цілий місяць встиг відучитися в лісовому інституті, то розпорядження ніби стосувалося і його, та й за сім років військова служба сиділа вже в печінках.

Проте військове начальство було невблаганним — формально демобілізація стосується лише сільськогосподарських спеціальностей — агрономів, зоотехніків тощо, тож лісівник має дослужувати. Але наполегливість зробила своє, і просто у шинелі з погонами старшина Косенко явився у Голосієво у стіни альма-матер. Ректор інституту, котрий працював ще до війни, коли побачив Панаса живого, розчулився до сліз.

І розпочалися студентські будні. Та порядок є порядок — треба йти до воєнкомату ставати на облік. А там знову за своє: демобілізований незаконно, збирайся знову до війська. Пішов Панас Федосійович до ректора та й каже сумно: «Все, скінчилася моя наука, треба йти дослужувати». Проте ректор його заспокоїв, а питання з воєнкомом вирішив сам. І не даремно: Панас Косенко закінчив інститут з відзнакою і його фото — в будьонівці — досі висить серед портретів кращих випускників лісогосподарського факультету НУБіПу.

Під час навчання в інституті Панас Федосійович зустрів справжніх друзів, котрі йшли з ним потім поруч по життю, приміром Бориса Лук'янова. Проте відбулася тоді і ще одна, головна зустріч. У одній групі з Панасом вчилася дівчина з того самого села Шамраївка, котре молодий, ба навіть юний старшина не міг забути. Почав розпитувати, чи не знає вона була свою односелицю, у хаті котрої вони були на постої взимку 1944-го. Виявилося, що не просто знає, а то її найкраща подруга. І вона зараз навчається у Київському педінституті. Відкладати справу не було сили: тут же поїхали в гості — знайомитися з Марією. У особистому спілкуванні дівчина виявилася ще чарівнішою, ніж на фото, а що своє почуття хлопець проніс нерозтраченим через вогонь війни, то довго не вагався. Через 40 днів вони одружилися, і все своє подальше життя він благословляв випадок, котрий звів їх разом.

1949 року, після закінчення інституту, з молодою дружиною та дворічним сином Панас Федосійович за розподілом приїздить на роботу до Хмельницької області. А тут уже працює вірний товариш, із котрим жили в одній кімнаті гуртожитку — Борис Лук'янов (він закінчив інститут на рік раніше). Товариш порадив (і «пробив» по інстанціях) йти на роботу до них, у Старокостянтинівський лісгосп, директором якого був Василь Байтала, а головним лісничим — Лук'янов. І почав Панас Косенко займатися улюбленою справою — працювати лісничим Грицівського лісництва. Та через три роки його раптово викликали до ЦК КПУ (як виявилося на оглядини). Тиждень ходив по кабінетах, зустрічався з людьми, проходив співбесіди та й повернувся додому. А за півтора місяця приходить постанова про зарахування на роботу в апарат ЦК КПУ.

Не можна сказати, що Панас Федосійович радо сприйняв цю звістку. Робота в столиці може для когось і була межею мрій, але він особисто завжди хотів працювати з лісом. До того ж Хмельниччина стала для нього вже рідною: обріс тут друзями-знайомими, тут народилася донька і врешті — він почав будувати дім. І отак усе покинути, проміняти природу на кабінети? Проте партійна дисципліна варіантів не залишала, тож велич лісів і власний дім довелося проміняти на коридори влади і кімнату в комуналці.

Панас Косенко ніколи не любив пасти задніх: якщо вчився — то на відмінно, якщо воював — то геройськи, якщо працював — то від душі. Вже з перших днів він показав, що таке робота на совість: після відрядження написав довідку, котра у відділі на довгі роки стала еталоном службового документу. А Панас Федосійович натомість отримав додаткове навантаження — крім основної роботи він мав перевіряти та виправляти всі документи, що виходили з відділу. Не дивно, що домашні його практично не бачили: коли діти лягали спати, батько був ще на роботі, а коли прокидалися — вже на роботі. І в такому режимі він пропрацював 14 років.

У сільськогосподарському відділі ЦК він опікувався питаннями лісового господарства. А ситуація у галузі була важкою: 12 млн га лісових угідь формально підпорядковувалися Міністерству сільського господарства, але Міністерство насамперед цікавили врожаї та надої. Тож із самого початку роботи Панас Федосійович почав наполягати на необхідності створення окремого органу управління лісовим господарством країни. 1966-го його наполегливість увінчалися успіхом: Москва «дала добро» на створення Міністерства лісового господарства УРСР.

Природно, що очолити новостворене міністерство запропонували Панасу Федосійовичу, так би мовити, як винуватцю події. Та через стан здоров'я (дошкуляли наслідки фронтової контузії) він відмовився, натомість запропонував кандидатури своїх перевірених часом друзів: Бориса Лук'янова та Василя Байталу, зв'язок з якими ці роки не переривався. У підсумку міністром став Лук'янов, Байтала став його першим замом, а Панас Федосійович аж до виходу на пенсію працював заступником міністра.

Тридцять років планового, професійного, відносно стабільного ведення лісового господарства дало позитивні результати. З 1966 року на 1,8 млн га збільшилася загальна площа вкритих лісовою рослинністю земель, на 1,4 млрд кубометрів зріс загальний запас деревини, здебільшого за рахунок цінних порід. Дбали і про ґрунти: було закріплено практично всі сипучі піски, створено на значних площах полезахисні лісові смуги та протиерозійні насадження в ярах. І цим успіхам ми не в останню чергу завдячуємо самовідданій праці Панаса Косенка та його товаришів.

За свою трудову та ратну звитягу Панас Федосійович нагороджений орденами Червоної Зірки, «Знак Пошани», Вітчизняної війни, «За мужність»; медалями «За відвагу», «За бойові заслуги», «За трудову доблесть», «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.», «20 років перемоги над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.», «За визволення Білорусії»; відзнаками Держкомлісгоспу: нагрудними знаками «Почесний лісівник України», «Відмінник лісового господарства України» та ін.

З коханою дружиною вони прожили разом 66 років, народили сина і доньку, а нині вже виросли внуки і правнуки. Діти пішли швидше маминою стежкою: син Юрій — філолог, донька Тетяна — біолог. Марія Хомівна працювала вчителем історії, знала безліч українських народних пісень і чудово співала — її запрошували навіть до ансамблю пісні і танцю ім. Павла Вірського. Саме мама культивувала в родині українськість, збирала старовинні вишивки і сама вишивала. Вони щиро кохали одне одного, і так і прожили все життя — рука в руці. ...А портрет, котрий став причиною їхньої зустрічі і зараз висить на стіні скромної київської Косенківської квартири.

Олесь Євтєєв

Наше покоління зробило все, що могло

Олександр Іванович ІЩЕНКО

Олександр Іванович Іщенко – учасник бойових дій у роки Великої Вітчизняної війни, який зі зброєю в руках став на захист Вітчизни 17-річним юнаком. Гвардії полковник запасу. Народився 1926 року в Борисівській слободі Бєлгородської області Росії в українській родині.

Після перемоги з відзнакою закінчив Харківський інститут механізації та електрифікації сільського господарства. Працював податковим інспектором райфінвідділу, викладачем рідного ХІМЕСГу, секретарем райкому партії на Харківщині, директором МТС. Згодом – інструктор ЦК КПУ, секретар і від початку 1960-х упродовж 13 років – перший секретар Сумського обкому партії. Член ЦК Компартії України. Останні 10 років перед виходом на заслужений відпочинок працював заступником голови Держкомсільгосптехніки УССР.

Депутат, член Президії Верховної Ради УРСР 7 скликання. Депутат Верховної Ради СРСР 8 та 9 скликань. Голова Ради ветеранів Мінагропроду 1990-х років.

Нагороджений орденами Леніна, Жовтневої Революції, Вітчизняної війни, Трудового Червоного Прапора, «За мужність» III ступеню; медалями – «За перемогу над Німеччиною у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.», «За оборону Радянського Заполяр'я», численними державними та ювілейними відзнаками.

ДОБРО ПЕРЕМАГАЄ. Сонячний недільний день — найкраща пора літа, найдовший день року. Випускники сьомого класу на природі гомінко відзначають завершення навчального року на чолі з класним керівником — вчителькою математики. Дотепер ми з дружиною, учні того самого класу, з любов'ю у серці згадуємо цю жінку, повну внутрішньої магічної привабливості й енергії, яка так знадобилася нам по перших кроках життєвого шляху.

Ідучи повз наше гульбище, якийсь чоловік вимовив: «Кінчайте веселощі, почалася війна». Це було 22 червня 1941 року. Нам було байдуже, бо війни, що відгриміли на Далекому Сході, у Фінляндії, Польщі нас не чіпали. Хіба хто з нас 14-15-літніх юнаків та дівчат розуміли, що вже завтра багато наших батьків і братів підуть на фронт, більшість із них — назавжди з нашого життя. Що місто Вовчанськ (Харківська обл.), розташоване за півтори тисячі кілометрів від кордону, в липні бомбитимуть фашистські літаки, і ми побачимо повсюдні пожарища та справжні смерті людей.

6 листопада 1941-го німці без боїв увійшли в наше місто. Й так само тихо через п'ять днів покинули його, відійшовши на Захід, за річку Сіверський Донець. Наш Вовчанськ на сім місяців став прифронтовим, у кількох кілометрах від передової. Німці майже щодня обстрілювали його з артилерії та мінометів. У будинку, де жила наша родина, вікна були затулені мішками з тирсою і подушками. Світлом був каганець, а сірники замінило «кресало» (огниво) — винахід наших прадідів. Декілька днів місто було без влади. За цей час розпочався хаос — громили аптеки, крамниці, трощили прилавки магазинів: хто що міг, все тягнув додому. Мої батьки розповідали, як в революцію 1917 року палили панські маєтки. Торік усі ми, на жаль, також були свідками Революції гідності, коли в Києві просто на вулицях убивали мирний люд, спалили живцем людей разом із Будинком профспілок на Хрещатику, практично розтрощили столичну мерію. Відкіля у людей така злість? Чому й досі, пройшовши Велику Вітчизняну, ми не навчилися жити мирно?

Вовчанськ був окупований гітлерівцями 11 травня 1942 року. Відразу ними був призначений бургомістр, чиновники та сотники по вулицях. У центрі міста повісили шістьох «партизан» — невідомих нікому чоловіків. Сотники пройшли по дворах, роз'яснили правила поведінки і наголосили, щоб кожна сім'я виділила по одній людині на ремонт дороги. Замість тяглової сили у вози впрягалися містяни. Влітку я тяжко захворів на черевний тиф, і тільки завдяки опікуванню моєї рідної матусі вижив. Кажуть, не було щастя, так нещастя допомогло. Мене не забрали до Німеччини, як іншу молодь мого віку.

У день визволення міста від ворога 9 лютого 1943 року не було ні літаків, ні танків, ні стрілянини. Німці відійшли тихо, а вже через кілька годин по місту протягом цілого дня вздовж моєї хати йшли і йшли колони наших військ, інколи проїжджали вершники. Перед моїми очима і зараз інколи спливають образи цих над-

Командувач гармати, сержант Олександр ІЩЕНКО на Карельському фронті. Норвегія, 1943 рік

звичайно втомлених, худих і змучених війною солдатів. Більше ніколи в житті я не бачив, щоб люди спали на ходу.

У квітні 1943 року мене, 17 літнього юнака, призвали до діючої армії. Зарахували до учбового полку зенітної артилерії, який розташувався біля міста Пенза, а вже у жовтні, у званні сержанта, отримав призначення — командир гармати 40-ї зенітно-артилерійської дивізії. Особистий склад — 10 чоловік від 18 до 40 років, п'яти національностей, скорострільна гармата МЗА-37 калібру 37 мм та транспортний засіб — американська машина «Додж 3/4» (вантажопідйомність 3/4 тонни).

Прибувши на Карельський фронт, яким командував генерал К.О.Мерецков (автор плану прориву блокади Ленінграда), я опинився у лавах наступальної операції на так звану «Лінію Маннергейма». Це смуга фортифікаційних укріплень із колючим дротом, побудована Фінляндією на Карельському перешийку у 1930-х на випадок війни із Радянським Союзом, згодом укріплена, названа за ім'ям головнокомандувача фінськими військами. З великими втратами, під безперервними бомбардуваннями німецьких та фінських літаків ми форсували річку Свір. На все життя запам'ятався пронизливий вій пікіруючих бомбардувальників та свердлячий душу свист бомб. А далі вже пан або пропав. У цих лісах ми застрягли надовго, долаючи потужно організовану оборону. В офіційних зведеннях повідомляли, що «бої прийняли затяжний характер».

Після виходу Фінляндії з війни, нашу дивізію було направлено до Норвегії під містечко Кіркінес. Наша батарея стояла серед кам'яних сопок, вкритих мохом, на березі фіорду — довгої вузької морської затоки. Ця «річка» завдяки припливам та відливам постійно міняла напрямок руху. Вздовж неї розташувалися поодинокі будиночки рибалок, біля яких були невеличкі, десь 50-100 кв.м, клаптики насипаної, невідомо звідкіля привезеної, землі. Цей острівець життя був щільно огороджений густою сіткою. Я на все життя запам'ятав, як тамтешні мешканці цінують землю-годувальницю і дорожать нею.

Тут ми і зустріли кінець війни. В той час не тільки я, всі вважали, що саме велике свято для нашого народу буде День Перемоги.

ПОТРІБНА ВІРА В ІДЕЮ. У листопаді 1945 року я був демобілізований через хворобу. Повернувся до рідного Вовчанська, де на мене чекала рідня — батько важко хворий, мама, яка прибиральницею заробляла важку копійчину, і молодша сестра-семикласниця. Старший брат у 18 років загинув під Сталінградом. Що робити? На сімейній раді вирішили: треба вчитися далі.

У місті було два технікуми: педагогічний та сільськогосподарський. Пішов до землі. Стою в шинелі перед директором і прошу зарахувати на навчання, на що директор запропонував прийти на наступний рік та скласти іспити. Я, переминаючи капелюха в руках і дивлячись йому в очі, розповідаю, що в мене це останній шанс навчатися. І директор, теж фронтовик, таки дав мені шанс за умови, що я здам екстерном предмети першого семестру. Мені оформили хлібну картку, й я почав учитися. Лавка на чотирьох, збита з трьох дощок парта, стипендія (500 грамів хліба на день). Чому згадую про такі дрібниці? Тому що без людяності, доброти, співчуття один до одного неможливе щасливе життя. Так розпочався мій трудовий шлях.

Навчаючись у технікумі, я отримав права водія на всі види транспорту, включаючи трактор та комбайн. У тяжкий, голодний 1946 рік, після першого курсу, все літо працював помічником комбайнера і заробив два центнери пшениці. Після третього курсу на виробничу практику був направлений до Ольховатської МТС, де мене призначено помічником бригадира тракторної бригади. Заробивши 332 трудодні (один трудодень для механізатора — це 3 кг пшениці), привіз додому 13 мішків — тонну хліба. Ця «чортова дюжина» стала для мене везучою в житті.

Закінчивши з відзнакою технікум, був прийнятий без екзаменів до Харківського інституту механізації та електрифікації сільського господарства. Проводжаючи мене на навчання, мама сказала:

Продовження на стор. 12 ↘

Наше покоління зробило все, що могло

Початок на стор. 11

«Їдь, синок, учись. Хліб є, проживемо. І пам'ятай, головне для людини — це честь та гідність». Та мамина настанова завжди була для мене помічником у вирішенні найскладніших питань при навчанні в інституті, на цілині, вступаючи у ряди КПРС, працюючи в комітеті комсомолу інституту, та особливо — у подальшому житті.

Після отримання червоного диплому (захищав 13 червня, його номер 13), мені було запропоновано стати викладачем знаного ХІМЕСГу. Того ж року 13 червня я одружився, отримав кімнату у Харкові. Все йшло до посвяти життя науці, але доля розсудила інакше.

1955 року був обраний секретарем райкому партії по МТС у Липецькому районі Харківської області, а згодом став директором цієї станції. Потім Київ — інструктор ЦК КПРС. У Сумській області 13 років працював секретарем обкому партії. Останні одинадцять років, перед пенсією, працював заступником голови Держсільгосптехніки України.

Підсумовуючи свій життєвий шлях, мене дуже вражає, коли сьогодні чорною фарбою обливають усе минуле. Наше покоління зробило все, що могло. А ви зробіть краще! Мені важко збагнути, чому Україна, займаючи провідні місця серед світових країн по всіх показниках, опинилася позаду та ще й воює? А наші «приходящі» й «уходящі» владні керівники весь час критикують попередників.

Коли я став пенсіонером, запропонували очолити Раду ветеранів Держагропрому України, якою до мене керував Борис Іванович Дернівський — досвідчена, ерудована, урівноважена людина.

Колектив ветеранів війни та праці АПК України (Олександр Іванович ІЩЕНКО – в останньому ряду у центрі). Київ, 9 травня 2012 року

З великої вежі моїх років я багато бачив: і патріотизм, і зраду, і просто байдужість. Бачив, як через 5 років після страшної, спустошливої війни наша держава вийшла на довоєнний рівень розвитку, а через 16 років людина полетіла в космос. Це, мабуть, тому, що була віра в ідею, гордість за свою країну і прагнення до кращого майбутнього. А в Україні з 1991 року прийнято безліч постанов, списано тонни паперу, у сварках натерли мозолі на язиках, а свого зернозбирального комбайна так і не зробили. У м.Суми був побудований завод по виробництву електронних мікроскопів. У Москві довго не давали згоди на його будівництво: чому не в Москві або в Ленінграді. Це унікальне виробництво потім багато років виготовляло унікальні прилади світового зразка, при тому, що середній вік працюючих багатотисячного колективу складав 23 роки на момент відкриття. Є тисячі прикладів інших досягнень. Потрібна національна ідея, політична воля, і наші люди зроблять все.

Упродовж свого життя я зустрічався з тисячами простих людей. Твердо впевнений, що без них, пересічних громадян, неможливо вирішити жодного питання. Без поваги, здобутої сумлінною та наполегливою працею в колективі, на підприємстві, на керівних посадах будь-якого рангу, не буде толку в закликах. Ніхто за тобою не піде, якими б гучними ці заклики не були. Народ мудрий, кожному керівникові дає свою оцінку. Я вірю в чесність і гідність наших людей, у самостійну, квітучу і сильну Україну.

Олександр Іщенко

Міжнародна конференція

«Потенціал української сої 2015-2020: виробництво та переробка»

5 червня 2015 р., початок о 10:00 • У рамках виставки «АГРО-2015» • Київ, пр-т Глушкова, 1, Експоцентр України, пав. №1

ЗАВДЯКИ розвитку інфраструктури зернового ринку виробництво збіжжя в Україні останніми роками стабільно перевищує 60 млн тонн і має потенціал до зростання. За умов теперішньої економічної нестабільності питання рентабельності виробництва зерна та продуктів його переробки набуло особливої актуальності. Виходячи з цього, серед багатьох сільськогосподарських культур останнім часом соя набула особливої популярності: для виробників — це стабільно високі попит і ціна реалізації при помітно низькій вартості витрат, а також чудовий попередник для пшениці і кукурудзи; для переробників — якісна місцева сировина для виробництва конкурентоспроможних олії, кормів і домішок; для трейдерів — сталий світовий попит на зерно, олію, шрот тощо.

Доказом цьому є зростання в останнє десятиріччя посівних площ під соєю від 189 тис. га до 1,8 млн га 2014 року, врожайності від 12 до 21,6 ц/га, що в підсумку дозволило зібрати цьогоріч рекордний за історію України врожай — 3,9 млн тонн. Ціна реалізації на внутрішньому ринку склала в еквіваленті $430-450 за тонну. За кордон наша держава продала зерна сої і продукції його переробки на $858,8 млн.

Наразі Мінагрополітики та НААН України працюють над розробкою «Стратегії розвитку аграрного сектору економіки України на період до 2020 року», в якій сої та продуктам її переробки відведено значну роль. У рамках конференції на основі отриманої інформації щодо поточного стану і потенціалу розвитку ринку сої в Україні та світі пройде круглий стіл, покликаний узагальнити напрацювання і викласти їх у вигляді окремих пунктів Стратегії.

Результатом проведення конференції мають стати конкретні інструменти, завдяки яким до 2020 року виробництво сої в Україні планується довести до 4,5-5 млн тонн при врожайності 23,5-25 ц/га. При цьому на внутрішньому ринку в результаті розвитку виробництва буде спожито сої і продуктів її переробки понад 2 млн тонн на суму в еквіваленті близько $0,8-1,0 млрд й отримано від експорту близько $1,5 млрд.

Захід покликаний зібрати думки фахівців ринку сої: виробників сільгосппідприємств і представників холдингів, олієпереробників і кормовиробників, експортерів, науковців, законотворців і представників виконавчої влади від міністерства до районних управлінь агропромислового розвитку.

ГОЛОВНІ ТЕМИ ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ НА КОНФЕРЕНЦІЇ:

- Соя та продукти її переробки: стан і прогнози розвитку світового та українського ринків. Цінові тенденції 2014/15 маркетингового року і нового сезону;
- Роль і місце сої в загальнодержавній «Стратегії розвитку аграрного сектору економіки України на період до 2020 року»;
- Баланс українського ринку сої: виробництво, імпорт/експорт сировини, споживання і переробка;
- Інвестиційна привабливість вирощування і переробки української сої;
- Сортові ресурси та високоефективні технології вирощування сої;
- Використання сої в українському тваринництві та її вплив на розвиток галузі;
- Система сертифікації якості та безпечності сої та продуктів її переробки на харчові та кормові цілі.

Українська асоціація виробників і переробників сої

Організатори: Національна академія аграрних наук України; Інститут кормів та сільського господарства Поділля НААН України; Асоціація «Українська асоціація виробників і переробників сої».

З питань участі звертайтеся:
Тимченко Віктор Наумович (+380 50 330-49-68),
Борисенко Галина (+380 44 499-03-99)

За підтримки:
Міністерства аграрної політики та продовольства України;
Асоціації «Укроліяпром».

Асоціація «Укроліяпром»

Зерно і логістика Причорномор'я

КОНФЕРЕНЦІЯ ₴ Наприкінці квітня у Києві пройшла XII Міжнародна конференція «Зерно Причорномор'я». Як завжди, організатори — аналітичне агентство «УкрАгроКонсалт» — сфокусували увагу на темах конкурентоспроможності Чорноморського регіону в умовах рекордного світового виробництва зернових та олійних культур, ключових факторах виробництва зерна в регіоні, широких реформах і дерегуляції економіки України та світових тенденціях інвестиційних потоків в аграрному секторі.

ЦЬОГО року в форумі взяли участь понад 600 представників аграрного бізнесу з 45 країн світу, серед яких: найбільші експортери, агрохолдинги, представники банків, інвестиційних фондів, страхові, консалтингові та сюрвеєрські компанії.

Сучасні стратегії аграрного бізнесу країн Чорноморського регіону повинні уникати коротких одноходових моделей і розраховуватися на 5-7 років. Про це заявив генеральний директор «УкрАгроКонсалт» **Сергій Феофілов**.

На його думку, бізнес-структури регіону сьогодні багато в чому орієнтуються на стратегії минулого, які полягають у придбанні якомога більшої кількості ресурсів та активів, і не задаються питанням про те, як ними управляти. Тим часом, за його словами, наразі бізнес у Причорноморському регіоні вносить елемент нестабільності на світовий ринок, оскільки підприємства прагнуть до нарощування експорту, особливо олійних культур, і не думають про ефективність.

Він зупинився також на ризиках для сьогоднішніх аграрних ринків України, які полягають у різкому звуженні внутрішнього ринку, падінні платоспроможного попиту, зростанні державного та корпоративного боргу, скороченні золотовалютних резервів.

«У таких умовах харчова промисловість України може перетворитися на величезну фабрику з виробництва витрат, оскільки сьогодні від виробників вимагають зберігати ціни на продовольство при зростанні цін на сировину», — сказав аналітик.

Він також підкреслив, що Україна повинна знайти і зайняти своє місце на ринках майбутнього з урахуванням того, що до 2050 року виробництво зерна у світі може збільшитися до 3 млрд тонн, м'яса — до 500 млн тонн, а Китай, найбільший ринок, буде витрачати на продовольство до $2 трлн на рік, тобто в двічі більше, ніж 2009 року.

На особливості цього сезону для ринку зернових України звернула увагу аналітик агентства **Єлизавета Малишко**. Найперше, що впливає на ринок, це події на Сході України. За її словами, очікується, що у Східних областях із обмеженим контролем держави буде вироблено близько 800 тис. тонн зерна, але аналітики на поспішають називати ці обсяги втратами, оскільки частина з цього обсягу все ж таки потрапить в Україну, частина буде експортована через Україну, а частина — спожита в цих регіонах.

Крім того, впливовим фактором цього сезону стало зростання цін на матеріально-технічні ресурси, найбільш відчутне — на міндобрива. Якщо порівнювати з квітнем минулого року, то за цей період ціни на аміачну селітру і на комплексні добрива виросли на 200%. Суттєвим також було зростання цін на ЗЗР і паливо. При цьому ціни на зерно в гривні зросли лише на 40%.

За її словами, можна було би передбачити, що темпи сівби під цьогорічний урожай будуть значно відставати від звичайних, але статистика показала, що сівба озимих і ярих проходила за показниками, що близькі до середніх п'ятирічних, але сівба ярих дещо відстає за рахунок погодних умов.

Зазначені фактори впливають на врожай: зокрема, зросли площі під озимою пшеницею — невпевненість виробників у наявності коштів навесні частково відбилася на тому, що площі під нею порівняно до минулого року збільшилися на 13%, до 6,75 млн га. Відповідно скоротилися площі під ярими культурами, зокрема під кукурудзою.

За словами доповідачки, для України скорочення площ під кукурудзою автоматично означає скорочення зерна в цілому. У пшениці, попри те, що площі збільшено, врожайність відносно минулого року впаде. В «УкрАгроКонсалті» вважають, що її врожай цього року становитиме близько 21 млн тонн. За їхніми прогнозами, відбудеться і скорочення врожаю кукурудзи — до 24 млн тонн. А загалом Україна збере 53-54 млн тонн зерна, за попередніми прогнозами. Відповідно скоротиться експорт — якщо цього сезону оцінка експорту становить 33-34 млн тонн, то наступного — близько 30 млн тонн.

Скорочення виробництва більше за скорочення експорту відбудеться, на думку аналітиків, тому, що останніми роками в Україні відмічається скорочення внутрішнього споживання як продовольчого, так і фуражного. Щодо фуражного споживання, то на 1 квітня поголів'я ВРХ скоротилося на 9%, поголів'я птиці скоротилося вперше за багато років на 5%, свиней — на 5%.

Щодо продовольчого споживання, то цього сезону на крупних і середніх підприємствах темпи виробництва борошна суттєво відстають від минулорічних. Скоріше за все, говорять в агентстві, така тенденція до кінця цього сезону зберігатиметься, і виробництво борошна буде рекордно низьким — 2,1 млн тонн. Це, своєю чергою, відбиває скорочення внутрішнього споживання. За даними Державної служби статистики України, кількість населення в Україні 2015 року порівняно з минулим роком скоротилася на 5%. Це пов'язано з тим, що державна статистика не враховує Крим, а також з міграцією населення.

На ціни на зернові в Україні впливали не тільки внутрішні тенденції, а й світові фактори. У світі цього року суттєве виробництво зерна, відтак будуть великі надлишки, посилиться конкуренція. Тому світові ціни суттєво знизилися. І якщо внутрішні ціни на зерно підвищилися в гривні на 40%, то в валюті відбулося суттєве зниження: пшениця й ячмінь втратили по 14% відносно квітня 2014 року, кукурудза втратила 22%.

Відтак аграрії намагаються економити. Але економія може бути різною. Аналітики спостерігають дві тенденції у виробників: дехто з них економить на всьому, скорочує площі і виробництво, а хтось оптимізує виробництво, обираючи більш маржинальні культури і застосовуючи оптимізовані технології вирощування.

«Те, що Україна скоротить виробництво, дає шанс нашій країні і світу хоч трохи поправити цінові позиції зерна. У світі також очікується зниження виробництва кукурудзи і пшениці», — вважає аналітик. Позиції українського зерна підтримують низькі ціни на нього, вільна від ГМО продукція і зручна логістика.

Найбільш маржинальними залишаться олійні культури — соняшник і соя, резюмувала Єлизавета Малишко і передала слово іншому аналітику «УкрАгроКонсалт» **Юлії Гаркавенко**.

За її словами, висока маржа при вирощуванні олійних культур відбивається на послідовному збільшенні площ під ними. Зростання виробництва підтримується добрим попитом внутрішнього ринку — з боку переробників по соняшнику і з боку експортерів по сої та ріпаку.

Цього сезону потужності по переробці соняшнику склали 14 млн тонн. Враховуючи високу маржу при виробництві соняшникової олії, багато переробників просто закривали очі на те, що потужності з переробки вже цього сезону на 4 млн тонн перевищили його виробництво. Відтак у кінці сезону виникне серйозна бійка за вільний соняшник.

На початок квітня запаси соняшнику були на рівні 3,7 млн тонн, але з цієї кількості тільки 2 млн тонн вільні. 85% відсотків соняшнику вже викуплено.

Оцінки «УкрАгроКонсалт» на врожай сезону 2014/2015 року складають 10,5 млн тонн, за оцінками Держстату — 10,1 млн тонн. За цей обсяг конкуруватимуть лише великі компанії, а середні і малі — не зможуть через ціни, які складаються на кінець сезону.

Великі компанії працюють із завантаженням 70% потужностей, середні — 50%, малі — 30%. Відтак аналітик вважає, що на 2019 рік українські потужності з переробки олійних складуть 19 млн тонн при врожаях 10-11 млн тонн. «При такому співвідношенні захоплення потужностями може зіграти поганий жарт з переробниками, якщо не буде продумано нову стратегію», — зазначила промовиця.

Доповідачка також звернула увагу на те, що за останні 10 років суттєво змінилася структура посівів олійних: якщо 2005 року під соняшником було зайнято 83% посівних площ, під соєю — 10%, під ріпаком — 4%, то 2015 року ці показники склали відповідно 65%, 23% і 11%.

Під час обговорення учасники звернули увагу на те, що Україна сьогодні займає 60% світового ринку соняшникової олії, але експорту насіння соняшнику зараз практично немає, що є результатом дії загороджувального експортного мита на цю культуру. Прозвучала думка, що такі ж мита можна було би ввести на ріпак та сою.

Юлія Гаркавенко підкреслила також, що за останні роки змінилася структура експорту-імпорту соєвого шроту: якщо 2005 року імпорт шроту становив близько 160 тис. тонн при повній відсутності експорту, то 2015 року експорт шроту наблизився до позначки в 100 тис. тонн при практично повній відсутності імпорту.

На її думку, на українських полях у подальшому розгортатиметься боротьба за площу між соєю і соняшником.

Експерт агентства **Олена Лошкарьова** повідомила про те, що попередня оцінка сумарного експорту зерна з України, Росії та Казахстану в сезоні 2015/2016 рр. становить 64 млн т, що на 6 млн т менше, ніж поточного сезону. Доповідач також зазначила, що частка Причорноморського регіону у світовій торгівлі зерном продовжує залишатися високою, незважаючи на зростання світового обсягу експорту, посилення глобальної конкуренції та обмеження експорту в Росії. У цьому сезоні вона склала близько 23%, що близько до рекордного 2011/2012 сезону.

Продовження на стор. 14 ↘

Зерно і логістика Причорномор'я

↙ Початок на стор. 13

Частка країн регіону у світовому експорті кукурудзи зростає ще більш помітно, враховуючи істотне зростання виробництва в Україні та Росії і досить високий світовий попит. У 2014/15 рр. цей показник складе близько 40%.

За її словами, загальне виробництво зернових культур у Причорноморському регіоні 2015 року може скласти близько 164 млн тонн, що на 17 млн тонн нижче від показника поточного сезону. На остаточний результат упливатимуть погодні умови, валютні коливання, наявність або відсутність державного регулювання експорту, а також зростаюча конкуренція між країнами Причорноморського регіону.

Фахівець також підкреслила, що прогнозний показник урожаю зернових в Україні становить близько 52,53 млн т зерна, включаючи 20,6 млн т пшениці (22,5 млн тонн торік), у Росії — 97 млн т, у Казахстані — на рівні середньобагаторічного (16-17млн т).

Аналітик «УкрАгроКонсалт» **Андрій Кім** зосередив увагу присутніх на питаннях виробництва комбікормів, обсяг якого, на його думку, суттєво збільшився, хоча все ще відстає від науково-обґрунтованого.

За його словами, обсяги виробництва комбікормів, що складали 2005 року трохи більше 2 млн тонн, 2014 року наблизилися до позначки в 6 млн тонн і 2020 року зростуть до близько 8 млн тонн.

Аналітик також звернув увагу на те, що основним виробником комбікормів є агрохолдинги (87% загального обсягу виробництва), і на те, що минулого року порівняно з 2008-м обсяг пакетованих комбікормів збільшився і склав 20% проти 5% загального обсягу виробництва. За його словами, у складі комбікормів збільшується складова кукурудзи.

Аналізуючи стан поголів'я худоби та птиці в Україні, він відзначив такі тенденції: скорочення поголів'я ВРХ і зростання поголів'я свиней і птиці, як наслідок — скорочення виробництва яловичини і збільшення виробництва свинини та птиці; створення і розвиток вертикально інтегрованих тваринницьких комплексів; зростання експорту м'яса і скорочення його імпорту.

У президії конференції: Сергій ФЕОФІЛОВ, Жан Жак ЕРВЕ, Микола ГОРБАЧОВ, Леонід КОЗАЧЕНКО

Світлана Малиш, експерт цього ж агентства, повідомила, що країни Причорноморського регіону посилюють позиції на міжнародному ринку зернових культур. За її словами, частка країн Причорноморського регіону в загальному обсязі світової зерноторгівлі зросла з 16% 2010-2011 років до 23% 2014-2015 років. При цьому через чорноморські порти України 2014 року було експортовано близько 35 млн тонн зерна, Росії — близько 30 млн тонн, Румунії — більше 15 млн тонн. Обсяги портових зерносховищ у цих країнах зростають, і 2014 року склали: Україна — понад 45 млн тонн, Росія — близько 35 млн тонн, Румунія — 15 млн тонн.

Доповідач також звернула увагу на те, що в структурі інвестиції в перевалочні потужності України та Росії значну роль відіграють вітчизняні компанії: (Україна — 80%, Росія — 86% обсягу інвестицій). У Румунії основними інвесторами є зарубіжні компанії (70%).

Експерт FAO **Дмитро Приходько** ознайомив присутніх із прогнозом FAO та USDA, згідно з яким провідним експортером пшениці в середньостроковій перспективі до 2024 року будуть країни ЄС, а не Причорноморського регіону, як вважалося раніше. За його словами, до 2024 року країни ЄС будуть експортувати близько 35 млн тонн, Росія — 27 млн тонн, Україна — 12 млн тонн пшениці.

Експерт також повідомив, що не слід очікувати зростання номінальних цін на пшеницю і кукурудзу, а реальна ціна на ці культури з урахуванням інфляції буде знижуватися. Дмитро Приходько також повідомив, що до 2024 року обсяг ВВП у світі збільшиться на 3,5%, зростання ВВП в Україні сповільниться з 4,6 до 3,3%, у РФ — з 4,9 до 2,9%.

«АПК — єдиний сектор економіки України, що показав 2014 року зростання обсягів виробництва», — сказав аналітик агентства **Олексій Моргун**. Так, зростання ВВП в АПК, лісовій та рибній промисловості 2014 року відносно 2013 року становило 2,9% при падінні виробництва у всіх інших галузях.

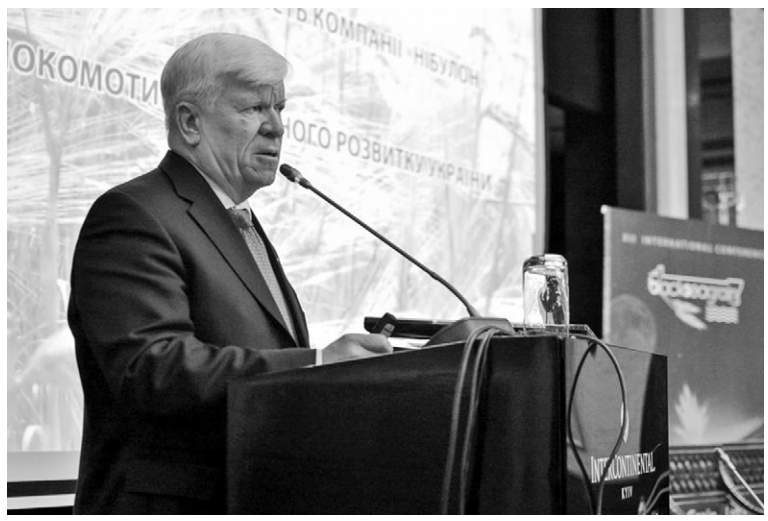

Виступ Олексія ВАДАТУРСЬКОГО

Доповідач також наголосив, що Україні минулого року вдалося підвищити обсяги експорту жирів та олій рослинного і тваринного походження в порівнянні з попереднім роком на 9,03% при загальному падінні експорту за цей період. Загальний обсяг експорту сільськогосподарської продукції 2014 року, порівняно з 2013-м, знизився лише на 1,5%.

Промовець також підкреслив, що незважаючи на різні тенденції розвитку загальнополітичної ситуації в країні, попит на продовольство у світі продовжує зростати, і тому аграрний сектор України не втрачає привабливості для інвесторів.

Доповідач також звернув увагу на те, що сільгоспкооперативи в недалекому майбутньому відіграватимуть суттєву роль в економіці галузі, тому уряд почав масштабні реформи у сфері підтримки малого і середнього агробізнесу

Генеральний директор компанії «НІБУЛОН» **Олексій Вадатурський** звернув увагу присутніх на ті виклики і перешкоди, що постали сьогодні перед аграрним сектором країни, та на прикладі власної компанії запропонував підходи до їх подолання: «Аграрний сектор України є найбільш витривалим, завдяки сільському господарству сьогодні живе левова частка населення країни, і я переконаний, що ми маємо достатні перспективи для подальшого розвитку. Що ж необхідно зробити, аби підвищити конкурентоздатність українського зерна? Як не лише збільшувати обсяги поставки зерна, але й нарощувати виробництво? Найперше нам слід усвідомити: що головною проблемою, яка постала сьогодні перед аграрним сектором України, є відсутність фінансування і доступу до кредитних ресурсів західних банків».

За його словами, нині поряд із підтримкою України на макроекономічному рівні спостерігається тенденція до скорочення іноземними банками інвестицій у приватний сектор. Існує серйозна загроза, що без прямих інвестицій західних фінансових інститутів, аграрний сектор припинить свій розвиток у найближчі два роки: «Я прошу керівництво держави звернутись з проханням до урядів західних країн не лише декларативно підтримати Україну, але й виступити гарантами перед фінансовими інститутами у виділенні довгострокових інвестицій українським компаніям. Це дозволить українському інвестору відразу спрямувати ці кошти в економіку країни і стане найкращою підтримкою вітчизняному аграрному сектору».

Також Олексій Вадатурський підкреслив, що якби сьогодні весь аграрний сектор працював так, як компанія «НІБУЛОН», то для України не було би проблемою отримати врожай більше 90 млн тонн. «Ми на власному прикладі продемонстрували, що, незважаючи на нестачу техніки та дефіцит ресурсів, ми отримуємо більш високі врожаї завдяки тому, що мобільно та ефективно використовуємо власні потужності», — зазначив він.

Головну увагу присутніх викликала реалізація компанією «НІБУЛОН» власної інвестиційної програми з відродження судноплавства українськими річками:

«Дніпро посідає 9 місце за площею басейну та довжиною судноплавних ділянок і 3 місце за навігаційними глибинами. Незважаючи на це, за обсягами річкових перевезень він займає лише 13 місце. Це свідчить про величезний невикористаний потенціал річки. Але обсяг перевезень зерна сьогодні становить лише 1,5 млн тонн за рік, що складає близько 4,2% загального експорту зерна з країни. Для порівняння: на Міссісіпі обсяг перевезень зерна — 50 млн тонн за рік (60% загального експорту). Значне замулення судноплавних ділянок та низка перекатів на Дніпрі унеможливлюють збільшення обсягів перевезення зерна. Але, провівши днопоглиблювальні роботи, ми зможемо досягти запланованого обсягу перевезень — близько 10 млн тонн за рік. Що це дасть економіці України? Роботою будуть завантажені три суднобудівні заводи, буде збудовано більше 10 нових перевантажувальних терміналів та буксирний і вантажний флот загальним дедвейтом 500 тис. тонн.

Я закликаю всіх: не слід чекати, коли український бізнес збудує Україну самотужки, без підтримки європейських і світових банків. Україну не відбудувати без серйозної підтримки економічно розвинутих та успішних країн. Ми запрошуємо іноземні компанії та фінансові інститути приходити та разом будувати нову процвітаючу Україну!» — закликав Олексій Вадатурський.

Про логістику говорив і експерт IFC **Хайнц Штрубенхофф**. Він звернув увагу на досить високу складову вартості логістичних послуг у кінцевій ціні української агропродукції. Так, якщо в США при виробництві кукурудзи цей показник становить 14%, у Франції при виробництві пшениці — 10%, то в Україні відповідно — 47% і 31%. Різниця між вартістю логістики у Франції та в Україні становить $28 на тонні.

За словами доповідача, 50% представників аграрного бізнесу вірять у те, що бізнесмени змушені платити при вирішенні питань про отримання дозволу більше 60% — у те, що потрібно давати хабар при перевірці. Торкнувшись питання конкурентоспроможності річкового транспорту при перевезенні сільськогосподарських вантажів, пан Штрубенхофф, зокрема, зазначив, що собівартість перевезення тонни вантажів по річці становить $8,89 за тонну, тоді як на залізничному та автомобільному транспорті цей показник становить відповідно $10,47 і $16,36 за тонну.

Павло Мороз

Фото на стор.14: bsg.blackseagrainconference.com

Аргентинська соя знизить світові ціни

ЩЕДРИЙ урожай аргентинської сої 2015 року може значно натиснути на ціни, обрушивши світові ціни на олійну, передає інформаційна компанія «ПроАгро».

Збиральна кампанія в країні йде повним ходом, і врожайність демонструє значно більші результати за попередні очікування учасників ринку. Найімовірніше, валовий збір олійної в країні поб'є історичний рекорд, подолавши позначку 60 млн тонн. А ще кілька місяців тому навіть найбільш оптимістичні прогнози не перевищували позначки в 58,5 млн тонн, а прогнози експертів Мінсільгоспу США (USDA) — 57 млн тонн.

Найрозумнішим буде припустити, що світові ціни на сою протягом усього нинішнього року будуть тяжіти до стійкого зниження, і найкращим способом отримати для себе прибуток для її виробника буде якомога швидше збути вирощений урожай, зазначають аналітики компанії.

Українська пшениця популярна в ЄС

ЗА ДАНИМИ інформаційної компанії «ПроАгро», станом на 24 квітня 2015 року європейським покупцям були відкриті квоти на поставку в ЄС ще 24,825 тис. тонн української пшениці (тижнем раніше — 1,329 тис. тонн).

Таким чином, квота на пшеницю вибрана вже майже наполовину — без малого на 402,58 тис. тонн з 950 тис. тонн, визначених квотою.

Попит на українську зернову з боку європейських споживачів помітно активізувався, в порівнянні зі стриманими результатами декількох попередніх тижнів. Привабливою для покупців українську зернову робить її невисока ціна, обумовлена девальвацією національної валюти в країні.

Квоту на імпорт ячменю європейці використовують досить мляво. На минулому тижні ліцензій на імпорт української зернової знову не було видано зовсім, сукупні ж їх обсяги з початку календарного року склали 5,592 тис. тонн, з відкритої Єврокомісією квоти у 250 тис. тонн.

В основному європейські компанії отримують квоти на український ячмінь продовольчої або пивоварної якості. Квота на кукурудзу в розмірі 400 тис. тонн була вибрана повністю вже з самого початку календарного року — українська «цариця полів» залишається досить привабливою для європейських покупців.

Загальний обсяг безмитних квот, відкритих на 2015 рік у рамках автономних торгових преференцій ЄС, наданих Україні, на пшеницю, ячмінь і кукурудзу становить 1,6 млн тонн.

Ціни на сільгосппродукцію на світових товарних біржах за 06 травня 2015 року

Продукт, назва біржі та/або ф'ючерс відповідного місяця	Зміна за день	Ціна на кінець дня
Кукурудза	**Ціна ($) за метричну тонну**	
CBOT – Травень'15	+2,0472	144,2455
CBOT – Липень'15	+1,5747	144,3242
CBOT – Вересень'15	+1,4173	146,6863
Кукурудза	**Ціна ($) за метричну тонну**	
Euronext – Червень'15	+1,6848	174,0986
Euronext – Серпень'15	+3,3697	181,9611
Euronext – Листопад15	+1,9656	181,3995
Пшениця	**Ціна ($) за метричну тонну**	
CBOT – Травень'15	+4,2623	174,7530
CBOT – Липень'15	+4,6297	176,0758
CBOT – Вересень'15	+4,5562	179,0153
Пшениця	**Ціна ($) за метричну тонну**	
Euronext – Травень'15	0,0000	192,0701
Euronext – Вересень'15	+2,8080	191,7893
Euronext – Грудень'15	+2,8080	193,1933
Ріпак	**Ціна ($) за метричну тонну**	
Euronext – Серпень'15	-0,2808	399,8652
Euronext – Листопад'15	-0,8424	401,5500
Euronext – Лютий'16	-0,8424	403,5157
Овес	**Ціна ($) за метричну тонну**	
CBOT – Травень'15	+6,0917	137,7309
CBOT – Липень'15	+6,4978	139,9356
CBOT – Вересень'15	+6,7299	143,8807
Соєві боби	**Ціна ($) за метричну тонну**	
CBOT – Травень'15	-1,1023	363,9096
CBOT – Липень'15	-0,8084	360,9701
CBOT – Вересень'15	-0,4409	358,4715
Соєвий шрот	**Ціна ($) за метричну тонну**	
CBOT – Травень'15	-0,5512	351,1928
CBOT – Липень'15	-1,1023	346,3427
CBOT – Вересень'15	-0,7716	343,8074
Соєва олія	**Ціна (Cnt$) за кілограм**	
CBOT – Травень'15	-0,2863	72,1366
CBOT – Липень'15	-0,2863	72,5110
CBOT – Вересень'15	-0,2203	72,5991
Рис	**Ціна ($) за метричну тонну**	
CBOT – Травень'15	-2,8660	210,4310
CBOT – Липень'15	-2,8660	215,9425
CBOT – Вересень'15	-2,8660	221,8950
Етанол	**Ціна ($) за літр**	
CBOT – Травень'15	+0,0061	0,4365
CBOT – Липень'15	+0,0053	0,4262
CBOT – Вересень'15	+0,0069	0,4182
Сухе молоко	**Ціна ($) за кілограм**	
CBOT – Травень '15	0,0000	2,1189
CBOT – Червень'15	-0,0007	2,2313
CBOT – Липень'15	+0,0008	2,3458
Цукор	**Ціна ($) за тонну**	
NYBOT – Липень'15	+2,6432	283,4802
NYBOT – Жовтень'15	+2,6432	291,8502
NYBOT – Березень'16	+2,8634	318,2819

За даними ІЦ Української аграрної конфедерації, agroconf.org

США. Ціна ф'ючерсних контрактів на 01 травня 2015 року

Біржа (зернові)	Травень '15			Липень '15		Вересень '15		Грудень '15		Березень '16	
	$/МТ*	$/буш	зміни, $/буш	$/буш	зміни, $/буш	$/буш	зміни, $/буш	$/буш	зміни, $/буш	$/буш	зміни, $/буш
CBOT Чикаго (Пшениця SRW)	172,69	4,7000	-0,1600	4,7400	-0,1450	4,8275	-0,1525	5,0075	-0,1425	5,1800	-0,1200
KCBT Канзас Сіті (Пшениця HRW)	181,23	4,9325	-0,0900	5,0050	-0,0700	5,1050	-0,0750	5,3000	-0,0725	5,4325	-0,0700
MGE Міннеаполіс (Пшениця HRS)	191,16	5,2025	-0,1475	5,3450	-0,1075	5,4500	-0,0900	5,5800	-0,0640	5,7400	-0,0460
CBOT Чикаго (Кукурудза)	141,65	3,5975	-0,0475	3,6300	-0,0675	3,6975	-0,0775	3,8025	-0,0800	3,9150	-0,0775
CBOT Чикаго (Соєві боби)	Травень '15			Липень '15		Вересень '15		Листопад '15		Січень '16	
	355,86	9,6850	-0,0125	9,6475	-0,0600	9,5900	-0,0775	9,4675	-0,0950	9,4075	-0,1175

* 1 МТ (тонна метрична) пшениці та соєвих бобів = 36,74 бушеля
1 МТ (тонна метрична) кукурудзи = 39,37 бушеля

За даними U.S.WHEAT ASSOCIATES

США. Ставки океанського фрахту на 01 травня 2015 року, $/тонну

Район експорту	Район імпорту	«Handy» 25-30 тис.тонн	«Handymax» 40-46 тис.тонн	«Panamax» >54 тис.тонн
Мексиканська затока	Мексика (Веракруз)	15	13	
	Захід Південної Америки (Перу/Еквадор)	37		
	Південь Південної Америки (Чилі)	40		
	Північ Південної Америки (Колумбія)	13		
	Схід Південної Америки (Бразилія)	30		
	Західна Африка (Нігерія)	46		
	Східне Середземномор'я (Італія)	33		
	Західне Середземномор'я (Марокко)	28		
	Близький Схід (Єгипет)			25
	Японія		27	26
Атлантичне узбережжя	Північ Південної Америки (Венесуела)	35		
	Західна Африка (Нігерія)	50		
	Близький Схід (Єгипет)			40
ріка Св.Лаврентія	Північ Південної Америки (Венесуела)	39		
	Європа (Роттердам)	30		
	Близький Схід (Єгипет)			24
Великі Озера	Східне Середземномор'я (Італія)	70		
	Західне Середземномор'я (Іспанія)	65		
	Європа (Роттердам)	60		
	Західна Африка (Марокко/Алжир)	65		
Північно-Західне Тихоокеанське узбережжя	Захід Південної Америки (Перу/Еквадор)	39		
	Південь Південної Америки (Чилі)	42		
	Північ Південної Америки (Колумбія)	20		
	Близький Схід (Єгипет)			27
	Східна Африка (Джибуті/Момбаса)		52	
	Південна Азія (Малайзія/Індонезія/Філіппіни)		35	34
	Тайвань		25	23
	Південна Корея		26	24
	Японія		21	20

* Ставки фрахту на Великих Озерах наведені для суден типу «Lakers» (18 тис.тонн)

За даними U.S.WHEAT ASSOCIATES

Шнобелівські лауреати

Ми вже писали про Шнобелівську премію (див. «Агропрофі» №15-16 від 17 квітня 2015 року). Премія є пародією на престижну міжнародну нагороду — Нобелівську премію. Щорічно з 1991 року десять шнобелівок вручаються напередодні вручення Нобелівських премій. Заснована премія Марком Абрахамсом і гумористичним журналом «Аннали неймовірних досліджень».

Якщо ви вважаєте, що премію присуджують лише за безглузді досягнення, то ви помиляєтесь. Як, до речі, помиляються і багато ЗМІ. Насправді, за задумом засновників лауреати отримують премію за досягнення «які примушують спочатку засміятися, а потім замислитися», щоб привернути увагу суспільства до науки, медицини і технологій. Справді, яким би безглуздим здавалося дослідження або наукова робота, у її витоків зазвичай стоять цілком реальні речі. До того ж, будь-яке дослідження, яким би воно було, робить повнішою картину світу. Хоча іноді й смішнішою. За двадцять років було вручено 193 премії у 38 галузях. Ось деякі з них.

Як випрати кота?

ЕДУАРДО Сегура і Андріс Діаз з Таррагони, Іспанія, створили компанію Lavakan. Lavakan дослівно означає «мийник собак». Компанія випускає пральні машини з такою ж назвою. Габарити пристрою 1,5х1,5 метра. Вартує Lavakan близько $20 тисяч, здається в оренду за $500 на місяць. В Америці продано більше ста цих корисних машин.

Усього за тридцять хвилин Lavakan вимиє і висушить будь-яку собаку. Котів теж можна мити і сушити, чим вони гірше? Вода подається з трьох сторін, створюючи додатковий лікувальний ефект гідромасажу. За процесом можна стежити через скляні двері, якщо комусь дуже цікаво. Спеціальні електронні датчики контролюють температуру води і повітря. Винахідники повідомляють, що їх чудо-машина знімає у тварин напругу і стрес. Відомий випадок, коли під час мийки в машині одна втомлена собака навіть заснула. Швидше за все, від задоволення.

Деякі задаються питанням — як машина може вичистити бруд з під кігтів і за вухами? А під хвостом як? Інші запитують — що буде, якщо мильна піна потрапить тварині в очі, ніс і вуха? Винахідники запевняють, що все в порядку, вони випробували машину не тільки на безлічі собак і котів, а й на собі.

За винахід пральної машини для кішок і собак винахідники удостоєні Шнобелівської премії 2002 року в області гігієни.

Курчата і студенти обирають красивих

СТЕФАНО Гірланд, Лізелотта Янсон і Магнус Енквіст зі Стокгольмського університету опублікували доповідь «Курчата обирають красивих людей» в журналі «Хьюман нейчер». Вчені вивчили, кому віддають перевагу шість курчат породи Gallus gallus domesticus. Їм демонстрували на екранах моніторів фотографії із зображеннями людських облич.

Курочок навчили клювати тільки фотографії чоловіків. Півників навчили клювати тільки фотографії жінок. «В середньому курчаті потрібно близько семи годин навчання для досягнення цих результатів», — з'ясували дослідники. Потім курчатам показували по сім фотографій чоловіків і жінок. Деякі були симпатичні, деякі не дуже. Курочки частіше вибирали симпатичні чоловічі обличчя. Півні частіше вибирали симпатичні жіночі обличчя.

Яким чином, запитали вчені, переваги курчат співвідносяться з перевагами людських особин? І запросили на експеримент чотирнадцять студентів коледжу. Вибір належало зробити з тих же семи осіб. Студенти вчинили так само, як курчата. Вони вибирали привабливих осіб протилежної статі. Було резюмовано, що «уподобання щодо тих чи інших людей народжуються загальними якостями центральної нервової системи, а не адаптацією до конкретних осіб».

За перевірку гіпотези, що курчата обирають красивих людей, Стефано Гірланд, Лізелотта Янсон і Магнус Енквіст 2003 року були удостоєні Шнобелівської премії в галузі міждисциплінарних досліджень.

Дорогу велосипедистам!

МЕР Вільнюса Артурас Зуокас, Литва, 2011 року отримав Шнобелівську премію світу за пошкодження чужого майна. Він особисто, на камеру, розчавив БТРом припаркований в забороненому місці місці дорогий Mercedes Benz S класу, який займав велосипедну доріжку.

— Наступного разу будете слідувати правилам, — сказав мер Артурас Зуокас.

1998 року Артурас Зуокас отримав диплом Вільнюського університету за спеціальністю «журналістика». У 1990-х роках був одним із сподвижників відновлення Заріччя (Ужупіс), району Вільнюса. Артурас Зуокас був керівником виборчої кампанії лібералів на виборах Сейму Литовської Республіки 2000 року. 2003-го став головою Спілки лібералів. З 2000-го став членом Ради самоврядування Вільнюса; восени 2000 обраний мером Вільнюса.

— Насамперед я зроблю так, щоб на вулицях Вільнюса було світло, — говорив Артурас Зуокас, будучи кандидатом у мери.

Пан Зуокас відомий гучними, але малопродуманими витівками, а також безліччю корупційних скандалів.

Артурас Зуокас повідомляє, що найбільше гнівних послань в його акаунтах у соцмережах — це скарги городян на дорожні пробки, і сподівається на позитивні результати дорожньої реформи, ініціатором якої він є.

Приймаючи вищу нагороду Шнобелівського комітету, Зуокас повідав наступне: його ініціатива здобула світову популярність і славу по тій простій причині, що «ідіоти однакові скрізь, незалежно від того, де вони живуть і якою мовою говорять».

Британцям — чаю!

БРИТАНСЬКИЙ інститут стандартів розробив стандарт BS6008 «Метод приготування чайного напою для використання в дегустаційних тестах». Це документ на шести сторінках. 1999 року інститут продавав його по двадцять фунтів за штуку.

Ось що значить за стандартом приготувати чашку чаю: «Отримати екстрактивні речовини з сухого чайного листа в фарфоровому або фаянсовому чайнику допомогою заварки окропом з подальшим розливом в порцелянові або фаянсові чашки...» «У чашку можна додати молоко без сторонніх запахів».

Стандартом передбачено взяти два грами чаю (плюс-мінус 2%) на 100 мл води. Чайник заповнити окропом так, щоб вода не доходила до краю на п'ять міліметрів (плюс-мінус 1 мм). Закрити чайник кришкою і дати настоятися протягом шести хвилин. Додати молока з розрахунку 1,75 мл молока на кожні 100 мл чаю. «Наливайте отриманий з розпареного листя напій в чашку». Якщо молоко додається потім, то кращі результати досягаються при температурі 65-80 градусів.

Британський інститут стандартів видає більше п'ятнадцяти тисяч стандартів. За порядковим номером стандарт BS6008 на чай йде відразу після стандарту BS6007 «електроосвітлювального кабель з гумовою ізоляцією». Після

стандарту на чай йде BS6009 «гіпотермічний шприць для одноразового використання з кольоровим кодуванням».

За шестисторінкові технічні умови правильної заварки чаю Британський інститут стандартів удостоєний Шнобелівської премії в галузі літератури за 1999 рік.

Представник Британського інституту стандартів Реджинальд Блейк прибув на церемонію вручення премії. Серед іншого він спрогнозував: «Щоб розробити стандарт правильного приготування чаю, нам знадобилося всього п'ять тисяч років, так що навряд чи можна очікувати, що стандарт на холодний чай і чай з льодом може з'явитися раніше 7000 року».

Чи можна їсти з полу?

ДЖИЛІАН Кларк з Вищої школи сільськогосподарських наук Чикаго провела дослідження і довела, що безпечно вживати в їжу продукти харчування, який впустили на підлогу, якщо вони пролежали на підлозі менше п'яти секунд. Кларк з'ясувала, що правило п'яти секунд сягає часів Чингісхана, який першим визначав, як довго харчовим продуктам безпечно залишатися на підлозі.

Серед висновків Кларк були наступні. Сімдесят відсотків жінок і 56 відсотків чоловіків знайомі з правилом п'яти секунд. (Зазначимо, що на наших теренах правило звучить як «швидко підняте не вважається таким, що впало»). Жінки частіше, ніж чоловіки, їдять їжу, яка раніше була на підлозі. Печиво і цукерки мають набагато більше шансів бути піднятими і з'їденими, ніж кольорова капуста або брокколі, оскільки печиво і цукерки цінують більш високо. Печиво і цукерки також мають низький рівень природної мікрофлори, на відміну від свіжих овочів, м'яса або сиру.

Кларк досліджувала однодюймові квадрати підлоги в різних місцях університету, в тому числі в місцях з інтенсивним рухом.

Наступний крок досліджень полягав у стерилізації плитки і щепленні їй кишкової палички. Потім зверху клали 25 грамів печива протягом 5 секунд. У всіх випадках кишкова паличка була передана від плитки до їжі, демонструючи, що мікроорганізми можуть бути передані від керамічної плитки до їди протягом 5 секунд. Більше бактерій передавали гладкі плитки, ніж шорсткі.

За дослідження Джилліан Кларк удостоєна Шнобелівської премії 2004 року в галузі охорони здоров'я.

Підготував Павло Мороз